

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Posouzení finanční situace vybraného podniku

Luboš Süssenbeck

**Bakalářská práce
2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Luboš Süssenbeck**
Osobní číslo: **E11045**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Posouzení finanční situace vybraného podniku**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je na základě analýzy účetních výkazů konkrétního podnikatelského subjektu prostřednictvím aplikace adekvátních metod finanční analýzy zhodnotit finanční situaci podniku a doporučit opatření pro zlepšení současného stavu.

Osnova:

- Úvod do problematiky finanční analýzy.
- Popis vybraných metod pro zhodnocení finanční situace podniku.
- Charakteristika podniku.
- Aplikace vhodných metod a interpretace získaných výsledků.
- Formulace závěrů, doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 9788086929262.

KISLINGEROVÁ, Eva. Manažerské finance. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 811 s. ISBN 9788074001949.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 236 s. ISBN 9788024744568.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 9788025133866.

Vedoucí bakalářské práce:

Pinková
Ing. Mgr. Pavlína Pinková

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2015

Myšková
doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Kožená
doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Luboš Süssenbeck

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Mgr. Pavlíně Matějové za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování mé bakalářské práce. Rád bych také poděkoval Ing. Magdaléně Kapuscinské ze společnosti HAK velkoobchod s. r. o., která mi poskytla informace z praxe, a také za její cenné rady a vstřícnost při konzultacích.

ANOTACE

Tématem bakalářské práce je analýza finanční situace vybraného podniku. První část se zabývá teoretickým rozбором finanční analýzy. V praktické části jsou aplikovány jednotlivé metody v podniku HAK velkoobchod s. r. o. za období let 2009 – 2013. V závěrečné části jsou zpracovány a zhodnoceny jednotlivé výsledky a na jejich základě navržena doporučení na budoucí vývoj podniku.

KLÍČOVÁ SLOVA

finanční analýza, horizontální a vertikální analýza, poměrové a rozdílové ukazatele, metody finanční analýzy

TITLE

The appraisal of the financial situation of the selected company

ANNOTATION

The theme of this thesis is to analyse the financial situation of the company. The first part deals with the theoretical analysis of the financial analysis. In the practical part are applied each method in the company HAK wholesale Ltd. for the period 2009 - 2013. In the final part are processed and evaluated individual results and based on proposed recommendations for the future development of the company.

KEYWORDS

financial analysis, horizontal and vertical analysis, ratio and differential indicators, methods of the financial analysis

Obsah

ÚVOD	10
1 Finanční analýza	11
1.1 Vstupy finanční analýzy	11
1.1.1 Rozvaha.....	11
1.1.2 Výkaz zisku a ztráty.....	12
1.1.3 Přehled o peněžních tocích	13
1.1.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	14
1.1.5 Příloha k účetní závěrce	14
1.2 Uživatelé finanční analýzy	14
2 Metody finanční analýzy	17
2.1 Analýza absolutních ukazatelů	17
2.1.1 Horizontální analýza	17
2.1.2 Vertikální analýza	17
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů	18
2.2.1 Čistý pracovní kapitál	18
2.3 Analýza poměrových ukazatelů	18
2.3.1 Ukazatele rentability	19
2.3.2 Ukazatele aktivity	20
2.3.3 Ukazatele zadluženosti.....	21
2.3.4 Ukazatele likvidity	23
2.4 Účelově vybrané ukazatele	24
2.4.1 Altmanův model.....	25
2.4.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti	25
2.4.3 Tamariho model.....	26
2.4.4 Kralickův test	27
2.5 Pyramidové soustavy ukazatelů	27
2.5.1 Rozklad Du Pont	27
2.6 Využití výsledků finanční analýzy	28
3 Charakteristika podniku	29
4 Finanční analýza společnosti	30
4.1 Analýza absolutních ukazatelů	30
4.1.1 Horizontální a vertikální analýza aktiv	30
4.1.2 Horizontální a vertikální analýza pasiv.....	33
4.2 Analýza rozdílových ukazatelů	36
4.3 Analýza poměrových ukazatelů	37
4.3.1 Ukazatele rentability	37
4.3.2 Ukazatele aktivity	38
4.3.3 Ukazatele zadluženosti.....	40
4.3.4 Ukazatele likvidity	41
4.4 Analýza účelově vybraných ukazatelů	42
4.4.1 Altmanův model.....	42
4.4.2 Index důvěryhodnosti IN01	43
5 Zhodnocení a doporučení	45
ZÁVĚR	50
LITERATURA	52
SEZNAM PŘÍLOH	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Struktura rozvahy	12
Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv v absolutním vyjádření (v tis. Kč).....	30
Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv v procentuálním vyjádření	31
Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv (v %).....	31
Tabulka 5: Seznam pohledávek za rok 2013	32
Tabulka 6: Horizontální analýza pasiv v absolutním vyjádření (v tis. Kč)	33
Tabulka 7: Horizontální analýza pasiv v procentuálním vyjádření.....	33
Tabulka 8: Vertikální analýza pasiv (v %)	34
Tabulka 9: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč).....	36
Tabulka 10: Vývoj ukazatelů rentability (v tis. Kč, vyjma ROA, ROE a ROS)	37
Tabulka 11: Výpočet ukazatelů aktivity (v tis. Kč, obrat v hodnotách).....	39
Tabulka 12: Výpočet doby obratu (v tis. Kč, doba obratu ve dnech).....	39
Tabulka 13: Výpočet ukazatelů zadluženosti (v tis. Kč, ukazatele v hodnotách)	40
Tabulka 14: Výpočet ukazatelů likvidity (v tis. Kč, likvidity v hodnotách)	41
Tabulka 15: Výpočet Altmanova modelu.....	43
Tabulka 16: Výpočet indexu důvěryhodnosti IN01	44

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Čistý pracovní kapitál	18
Obrázek 2: Du Pont rozklad	27
Obrázek 3: Logo společnosti	29

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Struktura aktiv	32
Graf 2: Struktura pasiv	35
Graf 3: Struktura krátkodobých aktiv	36
Graf 4: Vývoj ukazatelů rentability	38
Graf 5: Vývoj likvidity	42
Graf 6: Vývoj hodnoty Zeta skóre	43
Graf 7: Vývoj hodnoty indexu důvěryhodnosti	44

SEZNAM ZKRATEK

Č.	Číslo
EAT	Earning after taxes (Zisk po zdanění)
EBIT	Earning before Interest and Taxes (Zisk před zdaněním a úroky)
LTD.	Limited (s. r. o.)
MIL.	Milion
N	Náklady
NAPŘ.	Například
NT	Nákladovost tržeb
RESP.	Respektive
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROC	Rentabilita nákladů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
S. R. O.	Společnost s ručením omezeným
T	Tržby
TIS.	Tisíc
VH	Výsledek hospodaření

ÚVOD

V dnešní době je nezbytnou součástí každého podniku finanční analýza. Pomocí vhodných metod finanční analýzy je možné zjistit aktuální finanční situaci podniku, zhodnotit vývoj minulých let a připravit podklady pro budoucí vývoj a zlepšení konkurenceschopnosti podniku. Pod pojmem finanční analýza si lze představit systematický rozbor dat, která jsou získávána především z účetních výkazů, ale důležitou roli hraje i osobní návštěva podniku.

Cílem práce je na základě analýzy účetních výkazů konkrétního podnikatelského subjektu prostřednictvím aplikace adekvátních metod finanční analýzy zhodnotit finanční situaci podniku a doporučit opatření pro zlepšení současného stavu.

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou finanční situace podniku HAK velkoobchod s. r. o. v letech 2009 až 2013 a posouzením výkonnosti a finanční situace. Společnost se zabývá velkoobchodem s vodovodním materiálem na území České a Slovenské republiky. Většina údajů potřebných k analýze bude čerpána z veřejně dostupných zdrojů, kterými jsou výroční zprávy. Prvním krokem bylo vybrání vhodného podniku pro následné provedení finanční analýzy. Následovalo definování osnovy práce a její vypracování.

Bakalářskou práci lze rozdělit na dvě hlavní části, a to teoretickou a praktickou. Teoretická část této bakalářské práce je rozdělena na dvě kapitoly. První kapitola se věnuje významu a vymezení finanční analýzy. Dále obsahuje seznámení s uživateli finanční analýzy. Druhá kapitola teoretické části je zaměřena na definování dílčích metod finanční analýzy a jejich rozbor. Jedná se o analýzu absolutních ukazatelů, rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů a účelově vybraných ukazatelů a dále je zaměřena na následné využití získaných výsledků finanční analýzy v praxi.

Praktická část zahrnuje nejdříve charakteristiku podniku HAK velkoobchod s. r. o. Charakteristika podniku zahrnuje základní údaje o společnosti, historii, organizační uspořádání a zaměření činnosti. Dále praktická část obsahuje aplikaci metod finanční analýzy v podniku ve sledovaném období. Nejprve je provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy. Poté následuje analýza čistého pracovního kapitálu a analýza poměrových ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Dále je zde provedena analýza pomocí Altmanova modelu a indexu důvěryhodnosti za účelem zjištění, zda je podnik ohrožen bankrotem.

Poslední kapitola praktické části je věnována shrnutí získaných údajů a navržení doporučení, která by mohla vést ke zlepšení výkonnosti podniku a jeho budoucího vývoje.

1 Finanční analýza

Primárním cílem finanční analýzy je zhodnocení komplexní finanční situace podniku a poskytnutí základních údajů pro finanční plánování. Zahrnuje hodnocení minulosti podniku, současnosti a předvídá budoucí finanční podmínky.

Dříve, než jsou přijímána jakákoliv investiční a finanční rozhodnutí v podniku, musí být známa finanční situace, neboli finanční zdraví podniku. Nejde jen o momentální stav, ale především o základní vývojové tendence v čase, stabilitu, resp. volatilitu výsledků a o porovnání se standardními hodnotami v oboru, odvětví nebo přímo porovnání s konkurencí. Minulost a současnost informuje o kladech a záporech výkonnosti a potenciálních rizicích, která plynou z dosavadního fungování (Kislingerová, 2010).

1.1 Vstupy finanční analýzy

Základní data pro finanční analýzu jsou získávána z účetních výkazů podniku, kterými jsou rozvaha, výkaz zisku a ztrát, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha k účetní závěrce. Důležitou roli zde hraje dodržování účetních zásad, mezi které patří věrné a poctivé zobrazení. Tyto údaje jsou veřejně dostupné a zveřejňované ve výročních zprávách, které jsou uloženy v obchodním rejstříku (Vochozka, 2011).

1.1.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem každého podniku. Zachycuje informace o tom, jaký je stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktivní strana rozvahy) a z jakých zdrojů je tento majetek financován (pasivní strana rozvahy). Sestavení rozvahy probíhá vždy k určitému datu (Irwin, 2005).

Vždy musí platit následující vztah: **Aktiva = Pasiva**

V tabulce uvedené níže lze vidět členění aktiv na dlouhodobý majetek (stálá aktiva), krátkodobý majetek (oběžná aktiva) a přechodná aktiva (časové rozlišení). Pasiva se člení na vlastní kapitál, cizí kapitál a oběžná pasiva (časové rozlišení).

Tabulka 1: Struktura rozvahy

Aktiva	Pasiva
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Dlouhodobý hmotný majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý finanční majetek	Rezervní fondy
	Výsledek hospodaření minulých let
	Výsledek hospodaření účetního období
Oběžná aktiva	Cizí kapitál
Zásoby	Rezervy
Dlouhodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobé pohledávky	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní úvěry
Časové rozlišení	Časové rozlišení
Dohadné účty aktivní	Dohadné účty pasivní

Zdroj: upraveno podle (Dluhošová, 2006)

1.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Smyslem výkazu zisku a ztrát je informovat o úspěšnosti práce podniku. Zachycuje vztahy mezi výnosy podniku, kterých dosáhl v určitém období a náklady spojenými s jejich vytvořením. Podle principu akruálního účetnictví lze za výnosy považovat peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda došlo v tomto období k jejich inkasování. Náklady představují peněžní částky, které podnik v daném účetním období vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít. Z toho vyplývá, že výsledný čistý zisk podniku neodráží skutečnou hotovost získanou hospodařením podniku (Kislingerová, 2010).

Struktura výkazu zisku a ztrát obsahuje několik stupňů výsledků hospodaření, které se od sebe liší tím, jaké náklady a výnosy do jejich struktury vstupují. Výsledek hospodaření se člení (Růčková, 2010):

- **provozní výsledek hospodaření** (nezdaněný) představuje rozdíl provozních výnosů a provozních nákladů,
- **finanční výsledek hospodaření** (nezdaněný) představuje rozdíl finančních výnosů a finančních nákladů,
- **výsledek hospodaření za běžnou činnost** (po zdanění) představuje součet provozního a finančního výsledku hospodaření snížený o daň z příjmu z běžné činnosti,

- **mimořádný výsledek hospodaření** (po zdanění) představuje rozdíl mimořádných výnosů a mimořádných nákladů snížený o daň z příjmu z běžné činnosti,
- **výsledek hospodaření za účetní období** (po zdanění) představuje součet výsledků hospodaření za běžnou a mimořádnou činnost,
- **výsledek hospodaření před zdaněním** představuje součet provozního, finančního a mimořádného výsledku hospodaření před zdaněním.

Ve finanční analýze se lze setkat s různými formami zisku (Kislingerová, 2010):

- **čistý zisk** (Earning after Taxes) označuje zisk po zdanění, který je určen k rozdělení mezi akcionáře, držitele všech akcií a podnik,
- **zisk před zdaněním** (Earning before Taxes) označuje čistý zisk zvýšený o daň z příjmu za mimořádnou činnost a daň z příjmu za běžnou činnost,
- **zisk před zdaněním a úroky** (Earning before Interest and Taxes) označuje zisk před zdaněním zvýšený o nákladové úroky,
- **zisk před zdaněním, úroky a odpisy** (Earning before Interest, Taxes, Depreciations and Amortization Charges) označuje zisk před zdaněním a úroky zvýšený o odpisy,
- **čistý zisk po zdanění** (Net Operating Profit after Taxes) označuje provozní zisk vygenerovaný v souvislosti s hlavní, provozní činností podniku,
- **ekonomický zisk** je rozdílem mezi výnosy a ekonomickými náklady.

1.1.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích (cash flow) je účetní výkaz srovnávající bilanční formou zdroje tvorby peněžních prostředků (příjmy) s jejich užitím (výdaji) za určité období. Slouží tedy k posouzení skutečné finanční situace. Je žádoucí, aby příjmy byly větší než výdaje. Dále odpovídá na otázku, kolik peněžních prostředků podnik vytvořil a k jakým účelům je použil. Tento výkaz také dokládá fakt, že zisk a peníze nejsou jedno a totéž (Růčková, 2010).

Přehled o peněžních tocích rozlišuje peněžní toky ze tří základních činností, a to (Kislingerová, 2010):

- peněžní toky z provozní činnosti,
- peněžní toky z investiční činnosti,
- peněžní toky vztahující se k financování podniku.

Pro sestavení přehledu lze použít přímou nebo nepřímou metodu. Podstatou přímé metody je, že jsou vykázány hlavní skupiny peněžních příjmů a výdajů. Nepřímá metoda je založena na vykázání peněžních toků za provozní činnost a úpravě hospodářského výsledku o nepeněžní operace, změny stavu zásob, pohledávky a závazky a položky náležející do finanční nebo investiční činnosti (zisk nebo ztráta z prodeje dlouhodobého majetku). Podniková praxe využívá nejčastěji nepřímou metodu (Kislingerová, 2010).

1.1.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Celkové bohatství podniku se v rámci jednoho účetního období zvýší nebo sníží v důsledku změn, které nastanou v průběhu tohoto období ve vlastním kapitálu. V celkové změně vlastního kapitálu se v konečném výsledku promítají změny vyplývající z transakcí s vlastníky a změny vyplývající z ostatních operací (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013).

1.1.5 Příloha k účetní závěrce

Příloha je nedílnou součástí účetní závěrky. Obsahuje takové informace, které v rozvaze a výkazu zisku a ztráty nenalezneme. Příloha přispívá k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj. Příloha vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Vysvětlení zaslouží každá významná položka, kde je to podstatné pro analýzu a hodnocení výkonnosti a finanční pozice, pokud taková informace nevyplývá přímo z výkazu (Grünwald, 2007).

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace týkající se finančního stavu podniku jsou předmětem zájmu nejen manažerů, ale i mnoha dalších subjektů, které přicházejí do kontaktu s podnikem. Uživatele finanční analýzy můžeme rozdělit do dvou skupin, a to na interní a externí uživatele. Mezi interní uživatele řadíme manažery podniku, zaměstnance a odboráře. Externími uživateli jsou investoři, banky, stát, obchodní partneři a konkurence (Kislingerová, 2010).

Investoři

Za investory jsou považovány subjekty, které do podniku investují svůj kapitál. Sledují informace za účelem získání dostatečného množství informací k určení velikosti rizika a výnosu spojených s vloženým kapitálem. Dále tyto informace sledují za účelem hodnocení

nakládání se zdroji, které již podniku poskytli. Tento aspekt je důležitý především u akciových společností, kde vlastníci kontrolují manažery, jak hospodaří (Vochozka, 2011).

Banky a ostatní věřitelé

Věřitelé požadují informace finanční analýzy, aby se mohli rozhodnout, zda poskytnou nebo neposkytnou úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Dále se zajímají, jaké nabízí podnik záruky za půjčky a zda bude schopen splácet ve stanovených podmínkách. Finanční krize poukázala na rostoucí počet podniků, které se ocitají v obtížné finanční situaci. Z tohoto důvodu Česká národní banka shromažďuje informace o společnostech v rámci Centrálního registru (Vochozka, 2011).

Stát a jeho orgány

Stát zaměřuje pozornost na kontrolu správnosti vykázaných daní. Státní orgány využívají informace o podnicích i pro různé statistické průzkumy, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finančních výpomocí (dotace, subvence, garance úvěrů) a získávání přehledu o finančním stavu podniků, kterým byly v rámci veřejné soutěže svěřeny státní zakázky (Kislingerová, 2010).

Obchodní partneři

Těžiště pozornosti obchodních partnerů, dodavatelů, směřuje především ke schopnosti podniku hradit splatné závazky. Sledují zvláště solventnost, likviditu a zadluženost. Tyto ukazatele jsou výrazem krátkodobého zájmu obchodních partnerů, k tomu však přistupuje i neméně významné hledisko dlouhodobé, předpoklady dlouhodobé stability dodavatelských vztahů. Odběratelé mají zájem na příznivé finanční situaci dodavatele. Jde zejména o ty odběratele, jejichž možnosti nákupu při případném bankrotu dodavatelského podniku jsou do značné míry omezené. Prioritním cílem je tedy bezproblémové zajištění výroby (Kislingerová, 2010).

Manažeri

Manažeri využívají výstupy finanční analýzy pro operativní i strategické finanční řízení podniku. Z hlediska přístupu k informacím mají ty nejlepší předpoklady pro zpracování finanční analýzy, neboť disponují i těmi informacemi, které nejsou veřejně dostupné externím zájemcům (investorům, bankám). Manažeri znají pravidelný obraz finanční situace a zpravidla jej využívají ke své každodenní práci. Jedná se o to, aby veškerá činnost byla podřízována základnímu cíli podniku (Kislingerová, 2010).

Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem na prosperitě a hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Jde o perspektivu a jistotu zaměstnání, o možnosti v oblasti mzdové a sociální, případně další výhody poskytované zaměstnavatelem (Kislingerová, 2010).

2 Metody finanční analýzy

Účetní výkazy obsahují údaje, které lze přímo využít – jedná se o absolutní ukazatele. Rozvaha obsahuje údaje o stavu k určitému okamžiku (stavové ukazatele), výkaz zisku a ztráty ve formě výnosů a nákladů předkládá údaje za daný časový interval (tokové ukazatele). Z rozdílů stavových ukazatelů lze získat rozdílové ukazatele. Jestliže vykázaný údaj je dáván do poměru s jiným údajem, poté se pracuje s poměrovými ukazateli (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013).

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Mezi absolutní ukazatele se řadí horizontální a vertikální analýza. Horizontální a vertikální analýza představuje analyzování položek v účetních výkazech. Jedná se o rozbor výkazů poskytujících informace o vývoji v časových řadách a o rozbor hospodaření podniku a identifikaci možných nedostatků.

2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza podniku hledá odpověď na otázky o kolik se změnilly jednotlivé položky finančních výkazů v čase, nebo o kolik procent se změnilly jednotlivé položky v čase. Procentuální vyjádření je výhodnější v okamžiku, kdy bude uskutečněný rozbor podroben hlubšímu zkoumání, tedy oborovému srovnání. Procentní vyjádření umožňuje rychlejší orientaci ve výsledných číslech. Vyjádření v absolutních číslech umožňuje objektivnější pohled na jednotlivé položky z hlediska jejich absolutní důležitosti. Rozbor může být zpracován v meziročním srovnání jako řetězový index, nebo může být uskutečněno srovnání s výchozím obdobím pomocí bazického indexu. Cílem horizontální analýzy je absolutně i relativně změřit intenzitu změn jednotlivých položek (Růčková, 2010).

2.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza představuje procentní rozbor základních účetních výkazů. Cílem vertikálního rozboru je zjistit, jak se jednotlivé části podílely na celkové bilanční sumě a z hlediska časového zjištění pohybu v nastavení majetkového a finančního portfolia. Vzhledem k tomu, že vertikální rozbor je vyjádřen v procentech, je možné jej využít také pro srovnání se společnostmi v rámci stejného oboru podnikání a nebo obecně s odvětvovými průměry (Růčková, 2010).

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Kromě horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů je žádoucí pro doplnění použít i některé rozdílové ukazatele. Jeden z nejdůležitějších je čistý pracovní kapitál.

2.2.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (obrázek č. 1) představuje rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. Představuje část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem. Je třeba zohlednit zkrácení způsobené zahrnutím nelikvidních pohledávek a neprodejných zásob. Záporná výše se označuje jako nekrytý dluh (Sedláček, 2007; Mrkvička a Kolář, 2006).

Obrázek 1: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013)

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele představují nejčastěji používanou metodiku finanční analýzy. Důvodem může být, že vycházejí pouze z údajů obsažených v základních účetních výkazech, které většinou není problém získat. Patří mezi ně ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity (Sedláček, 2007).

2.3.1 Ukazatele rentability

Analýza rentability porovnává zisk podniku a další finanční položky. Nejčastěji používanými ukazateli jsou rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb, rentabilita nákladů a nákladovost tržeb (Dluhošová, 2006).

Rentabilita celkového kapitálu

Ukazatel rentability celkového kapitálu vyjadřuje výnosnost celkového kapitálu a používá se pro měření souhrnné efektivnosti. Poměruje zisk a celková aktiva podniku bez ohledu, zda je použit vlastní nebo cizí kapitál (Dluhošová, 2006).

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} \quad (1)$$

kde: *EBIT* je hrubý zisk před odečtením daně a úroků

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu patří mezi nejdůležitější ukazatele. Vyjadřuje, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem. Z toho vyplývá, že tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře, společníky a další investory (Dluhošová, 2006).

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastní\ kapitál} \quad (2)$$

kde: *EAT* je čistý zisk

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb vyjadřuje schopnost podniku dosáhnout zisku při dané úrovni tržeb. Tento ukazatel slouží také k vyjádření ziskové marže (Dluhošová, 2006).

$$ROS = \frac{EAT}{T} \quad (3)$$

kde: *EAT* je čistý zisk

T jsou tržby

Rentabilita nákladů

Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Pomocí rentability nákladů lze vyjádřit, jaký zisk připadá na jednu korunu vynaložených nákladů. Čím nižší je tento ukazatel, tím hůře jsou zhodnoceny vložené náklady a tím je nižší procento zisku (Dluhošová, 2006).

$$ROC = \frac{EAT}{N} \quad (4)$$

kde: *EAT* je čistý zisk

N jsou náklady

Nákladovost tržeb

Nákladovost tržeb vyjadřuje poměr celkových nákladů k dosaženým čistým tržbám. Pomocí nákladovosti tržeb lze zjistit, kolik nákladů bylo vynaloženo na jednu korunu tržeb (Sedláček, 2007).

$$NT = 1 - \frac{EAT}{T} \quad (5)$$

kde: *EAT* je čistý zisk

T jsou tržby

2.3.2 Ukazatele aktivity

S pomocí těchto ukazatelů lze zjistit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným nebo budoucím hospodářským aktivitám podniku přiměřená, neboli zda ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013).

Nejčastěji používanými ukazateli jsou obrat aktiv, obrat zásob, doba obratu pohledávek, doba obratu závazků a doba obratu zásob.

Obrat Aktiv

Jedná se o komplexní ukazatel, který měří efektivnost využívání celkových aktiv. Udává, kolikrát za rok se celková aktiva obrátí. Je možno říci, že minimální hodnota by měla být jedna. Čím vyšší je ukazatel, tím lépe podnik využívá majetek (Vochozka, 2011).

$$Obrat \text{ aktiv} = \frac{Tržby}{Aktiva} \quad (6)$$

Obrat zásob

Obrat zásob vyjadřuje, kolikrát je každá položka zásob v průběhu každého období prodána a znovu naskladněna. Pokud je hodnota ukazatele vyšší než průměry, nemá firma zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. V opačném případě

disponuje podnik přebytečnými zásobami, které jsou neproduktivní a vážou na sebe prostředky, které musí být profinancovány. Tím se zároveň zvyšuje vázanost kapitálu, který nepřináší podniku žádný výnos (Vochozka, 2011).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad (7)$$

Doba obratu pohledávek

Vyjadřuje, jakou dobu existuje daný majetek ve formě pohledávek, neboli období od okamžiku prodeje na úvěr, po které podnik čeká na zaplacení od odběratelů. Doba obratu pohledávek je důležitá z hlediska plánování peněžních toků (Vochozka, 2011).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (8)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků je protipólem doby obratu pohledávek. Označuje dobu od vzniku závazku po dobu jeho uhrazení. Doba obratu pohledávek by měla být kratší než doba obratu závazků, jinak to může vést k narušení finanční rovnováhy (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (9)$$

Doba obratu zásob

Vyjadřuje, jak velká doba je potřeba k tomu, aby se peněžní fondy vrátily zpět do peněžní formy cestou přes výrobky a zboží. Pokud se doba obratu zvyšuje a obratovost snižuje, lze situaci podniku označit za dobrou (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (10)$$

2.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží jako indikátory výše rizika, které podnik nese při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Čím vyšší zadluženost podnik má, tím

vyšší riziko na sebe bere, neboť musí být schopen své závazky splácet bez ohledu na to, jak se mu právě daří. V současné době je téměř nemožné aby podnik používal pouze vlastní kapitál, nebo pouze cizí. Určitá výše zadlužení je však obvykle pro podnik užitečná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní. Je to dáno skutečností, že úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku, protože úrok jako součást nákladů snižuje zisk, ze kterého se platí daně (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013; Kislingerová a Hnilica, 2005).

Do základních ukazatelů zadluženosti patří:

- ukazatel úrokové krytí,
- ukazatel věřitelského rizika,
- poměr vlastního a cizího kapitálu.

Ukazatel úrokové krytí

Úrokové krytí udává výši zadluženosti podle skutečnosti, jak je podnik schopen splácet své úroky. Poskytuje tak cenné informace pro věřitele (Růčková, 2010).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{výsledek hospodaření před zdaněním} + \text{úrokové náklady}}{\text{úrokové náklady}} \quad (11)$$

Ukazatel věřitelského rizika

Ukazatel věřitelského rizika vyjadřuje podíl cizích zdrojů na celkovém kapitálu podniku. Pokud roste zadluženost, vyvolá to i růst rizika (Růčková, 2010).

$$\text{Věřitelské riziko} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{úhrnný vložený kapitál}} \quad (12)$$

Poměr vlastního a cizího kapitálu

Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika. Jejich součet by měl být roven jedné. Vyjadřuje finanční samostatnost podniku a do jaké míry je schopen podnik krýt svůj majetek vlastními zdroji (Růčková, 2010).

$$\text{Poměr vlastního a cizího kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (13)$$

2.3.4 Ukazatele likvidity

Nejprve je důležité stanovit si základní pojmy, které se k tomuto ukazateli váží (Kislingerová, 2010):

- likvidita - vyjadřuje schopnost podniku přeměnit majetek rychle a bez velké ztráty hodnoty na peněžní hotovost,
- solventnost - označuje schopnost podniku dostát včas a v požadované míře svým závazkům,
- likvidnost - označuje míru obtížnosti přeměny majetku na hotovostní formu. Váže se především k oběžným aktivům.

Likvidita je nezbytnou součástí podniku pro jeho existenci. Stanovuje se pomocí tří základních ukazatelů, které se dělí od nejlídnějšího krátkodobého majetku, přes krátkodobé pohledávky k nejméně likvidním zásobám. Ukazatele likvidity jsou cenný nástroj, je ale snadné s nimi manipulovat (Kislingerová, 2010).

Používají se 3 základní ukazatele:

- peněžní likvidita,
- pohotová likvidita,
- běžná likvidita.

Peněžní likvidita

Ukazatel peněžní likvidity bývá označován jako likvidita prvního stupně. Jako peněžní prostředky lze označit zůstatek na běžném nebo jiném účtu, hotovost v pokladně nebo šeky. Vyjadřuje se jako poměr mezi hotovostí (hotovost, peníze na účtech, ceniny) a krátkodobými závazky. Doporučená hodnota je mezi 0,2 a 0,5 (Kislingerová, 2010).

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobá pasiva}} \quad (14)$$

Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity bývá označován jako likvidita druhého stupně. Označuje poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Cílem je vyloučit nejméně likvidní část oběžných aktiv, kterou tvoří zásoby (suroviny, materiál, nedokončená výroba, hotové výrobky, polotovary). Doporučená hodnota je mezi 1 a 1,5. Vyšší hodnota je příznivá pro

věřitele, akcionáři a vedení podniku ovšem preferují nižší hodnotu. Pokud je výsledná hodnota rovna jedné, znamená to, že daný podnik by měl být schopen vyrovnat všechny své závazky bez prodeje svých zásob (Kislingerová, 2010).

$$\text{Pohotov\acute{a} likvidita} = \frac{\textit{kr\acute{a}tkodob\acute{a} aktiva} - \textit{z\acute{a}soby}}{\textit{kr\acute{a}tkodob\acute{a} pasiva}} \quad (15)$$

Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity bývá označován jako likvidita třetího stupně. Vyjadřuje, kolik jednotek oběžných aktiv je potřeba ke krytí jedné jednotky krátkodobých aktiv. Pro správnou činnost podniku je důležitá úhrada krátkodobých závazků. Doporučené rozmezí je mezi hodnotami 1,5 a 2,5 (Kislingerová, 2010).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\textit{kr\acute{a}tkodob\acute{a} aktiva}}{\textit{kr\acute{a}tkodob\acute{a} pasiva}} \quad (16)$$

2.4 Účelově vybrané ukazatele

Do účelově vybraných ukazatelů patří bankrotní a bonitní modely. Cílem bankrotních modelů je informovat uživatele o tom, zda je podnik v dohledné době ohrožen bankrotem. Vychází se z faktu, že každý podnik, který je ohrožen bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje příznaky, které jsou typické pro bankrot. Mezi nejčastější příznaky patří problémy s běžnou likviditou, výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou celkového vloženého kapitálu (Růčková, 2010).

Mezi bankrotní modely se řadí:

- altmanův model,
- model „IN“ Index důvěryhodnosti.

Bonitní modely se snaží bodovým ohodnocením stanovit bonitu hodnoceného podniku. Jsou silně závislé na kvalitě zpracování databáze poměrových ukazatelů v odvětvové skupině srovnávaných firem. Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví podniku. Mezi bonitní modely se řadí např. Tamariho model nebo Kralickův Quicktest (Růčková, 2010).

2.4.1 Altmanův model

Altmanův model vychází z propočtu globálních indexů. Stanovení probíhá jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, z nichž největší váhu má rentabilita celkového kapitálu. Altmanův model může být označován také jako Altmanův index globálního zdraví. Cílem původního Altmanova modelu bylo zjistit, jak je možné jednoduše odlišit bankrotující podniky od těch, u nichž je riziko bankrotu velmi malé. Jedná se o vhodný dodatek finanční analýzy (Růčková, 2010).

Altmanův model má dva různé možné výpočty. První je určen pro společnosti, které jsou veřejně obchodovatelné na burze. Druhý náleží společnostem které nejsou obchodovatelné na burze. Společnost HAK velkoobchod s. r. o. patří ke společnostem které nejsou obchodovatelné na burze a z tohoto důvodu je níže uveden pouze vzorec určený pro tento typ společností (Růčková, 2010).

$$Z = 0,717 x_1 + 0,847 x_2 + 3,107 x_3 + 0,42 x_4 + 0,998 x_5$$

$$\text{kde: } x_1 = \frac{\textit{pracovní kapitál}}{\textit{celková aktiva}}$$

$$x_2 = \frac{\textit{čistý zisk}}{\textit{celková aktiva}}$$

$$x_3 = \frac{\textit{zisk před zdaněním}}{\textit{celková aktiva}}$$

$$x_4 = \frac{\textit{základní kapitál}}{\textit{celkové dluhy}}$$

$$x_5 = \frac{\textit{tržby}}{\textit{celková aktiva}}$$

Podle výsledné hodnoty lze určit, v jaké oblasti se podnik nachází (Růčková, 2010):

- hodnoty nižší než 1,2 pásmo bankrotu,
- hodnoty od 1,2 do 2,9 pásmo šedé zóny,
- hodnoty nad 2,9 pásmo prosperity.

2.4.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti

Index důvěryhodnosti byl zpracován manžely Neumaierovými a jeho cílem je vyhodnotit finanční zdraví českých firem v českém prostředí. Jedná se o výsledek analýzy 24 matematicko-statistických modelů podnikového hodnocení a praktické zkušenosti z analýz českých firem. Model IN je vyjádřen rovnicí, která obsahuje poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každý ukazatel má přidělenou váhu, která je

váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví. Z toho vyplývá, že tento model přihlíží ke specifickým jednotlivých odvětví (Růčková, 2010).

Prvním byl v roce 1995 model IN95, který respektoval nároky věřitelů z oblasti likvidity a rovněž respektoval obor podnikání, v rámci něhož podnik funguje. Poté vznikl model IN99, který respektoval fakt, že z investorského hlediska není primární obor podnikání, ale schopnost nakládat se svěřenými finančními prostředky. V roce 2001 byl vytvořen model IN01, který vznikl spojením indexů IN95 a IN99 (Růčková, 2010).

IN01

Index IN01 byl vytvořen na základě analýzy 1915 podniků, které byly rozděleny do třech skupin: 503 podniků v bankrotu nebo těsně před bankrotem, 583 podniků tvořících hodnotu a 829 ostatních podniků. Za využití diskriminační analýzy byl vytvořen následující index IN01 pro průmysl (Vochozka, 2011):

$$IN01 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,92 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

$$\text{kde : } A = \frac{\textit{aktiva}}{\textit{cizí kapitál}}$$

$$B = \frac{\textit{zisk před zdaněním}}{\textit{nákladové úroky}}$$

$$C = \frac{\textit{zisk před zdaněním}}{\textit{celková aktiva}}$$

$$D = \frac{\textit{tržby}}{\textit{celková aktiva}}$$

$$E = \frac{\textit{oběžná aktiva}}{\textit{krátkodobé závazky}}$$

Hodnocení výsledků (Vochozka, 2011):

- hodnoty nad 1,77 podnik vytváří hodnotu,
- hodnoty od 0,75 do 1,77 .. šedá zóna,
- hodnoty nižší než 0,75 podnik míří k bankrotu.

2.4.3 Tamariho model

Tamariho model vychází z bankovní praxe hodnocení firem. Vzhledem k faktu, že se jedná o model převzatý ze zahraničí, nelze při aplikaci na české podniky jednoznačně konstatovat složitost finanční situace či stav z hlediska finančního zdraví podniku. Tamariho model používá pro hodnocení bonity podniku bodový součet výsledků šesti rovnic, které

hodnotí finanční samostatnost, vázanost vlastního kapitálu, běžnou likviditu a dále provozní činnost (Růčková, 2010).

2.4.4 Kralickův test

Kralickův Quicktest se skládá ze čtyř ukazatelů, na jejichž základě pak probíhá hodnocení situace v podniku. První z ukazatelů je kvóta vlastního kapitálu, dalším ukazatelem je doba splácení dluhu z cash flow, který ukazuje, za jakou dobu by byl podnik schopen splatit všechny své dluhy, pokud by každý rok generoval stejné cash flow jako v právě analyzovaném období. Oba ukazatele zachycují finanční stabilitu podniku (Kislingerová a Hnilica, 2005).

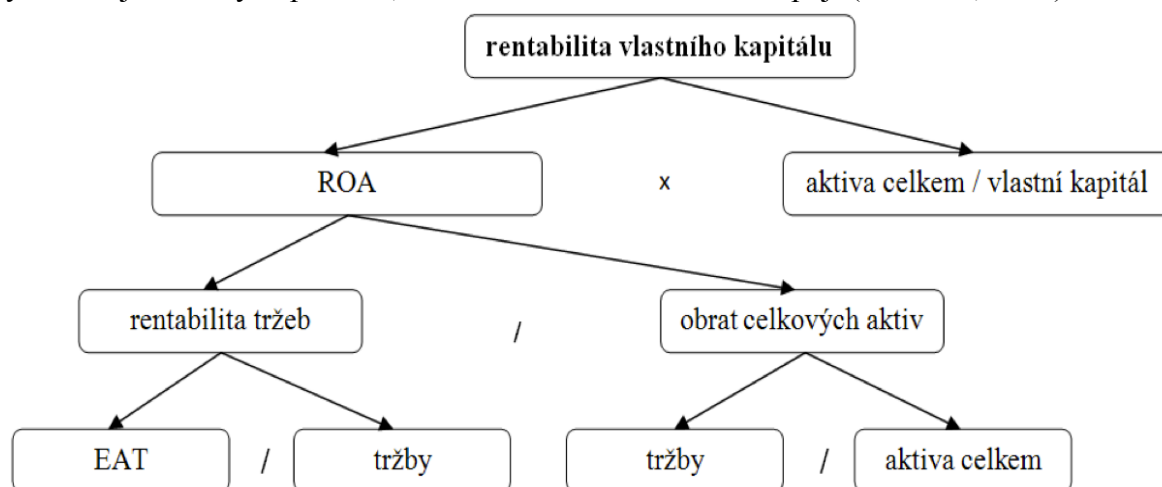
Další dva ukazatele se zaměřují na rentabilitu, kterou analyzovaná společnost dosahuje. Prvním ukazatelem je rentabilita tržeb měřená pomocí cash-flow. Rentabilita aktiv jako poslední ukazatel odráží celkovou výdělečnou schopnost podniku (Kislingerová a Hnilica, 2005).

2.5 Pyramidové soustavy ukazatelů

Cílem pyramidových ukazatelů je popsání vzájemné závislosti a analyzování složitých vnitřních vazeb v rámci pyramidy. Jakýkoliv zásah do jednoho ukazatele se projeví v celé vazbě (Růčková, 2010).

2.5.1 Rozklad Du Pont

Du Pont rozklad je nejtypičtějším pyramidovým rozkladem. Poprvé byl použit v chemické společnosti Du Pont de Nemeurs. Zaměřuje se na rozklad rentability vlastního kapitálu a vymezení jednotlivých položek, které do tohoto ukazatele vstupují (Růčková, 2010).

Obrázek 2: Du Pont rozklad

Zdroj: (Růčková, 2010)

Pravá strana Du Pont rozkladu znázorňuje ukazatele pákového efektu, neboli převrácené hodnoty k equity ratio. Z přítomnosti tohoto ukazatele je zřejmé, že bude-li ve větším rozsahu využíván cizí kapitál, je možné dosáhnout vyšších hodnot rentability vlastního kapitálu. Pozitivní vliv zadluženosti se projeví pouze tehdy, bude-li podnik v rámci své produkce vykazovat takový zisk, aby vykompenzoval vyšší nákladové úroky (Růčková, 2010).

Z výše uvedeného obrázku je zřejmé, že vrcholový ukazatel je možno dále členit. Čistý zisk je dále možno rozložit na rozdíl tržeb a celkových nákladů, do kterých patří úroky, odpisy, ostatní náklady, daň ze zisku a další. Podobným způsobem lze rozložit i celková aktiva, která se skládají ze stálých aktiv, oběžných aktiv a ostatních aktiv (Růčková, 2010).

2.6 Využití výsledků finanční analýzy

Provedení finanční analýzy neslouží pouze ke zjištění minulého vývoje společnosti pro manažery a vedení společnosti, ale také pro externí subjekty zmíněné dříve. Finanční analýzu lze využít jako základ pro vytvoření finančního plánu společnosti zaměřeného na budoucí vývoj. Ukazatele finanční analýzy slouží také jako důležitý ukazatel při žádostech o úvěr, kde mohou výsledné ukazatele ovlivnit celkovou částku, kterou společnost za úvěr zaplatí. Finanční analýza najde také uplatnění při žádostech o dotaci z fondů Evropské unie.

3 Charakteristika podniku

Firma HAK vznikla v lednu 1993 jako sdružení fyzických osob se zaměřením na velkoobchod s vodárenským materiálem. Transformací vznikla k 1.3.2006 společnost HAK velkoobchod s. r. o. Sídlo společnosti se nachází v Černé za Bory a základní kapitál činí 1 175 000 Kč.

Společnost se specializuje na dodávky materiálu pro vodovody a kanalizace a na jejich výstavbu, rekonstrukci i opravy. Jedná se především o kanalizační systémy, drenážní systémy, vodovodní systémy, jímky, septiky a další vodovodní materiál.

Podnik dodává materiál stavebním firmám, ale i konečným odběratelům. Pro běžné odběry jsou stálým zákazníkům poskytovány různé druhy slev. Na akce většího rozsahu jsou zpracovány specifické cenové nabídky. Společnost zajišťuje po dohodě i rozvoz materiálu. Splatnosti faktur jsou po dohodě se zákazníkem s přihlédnutím na rozsah a druh zakázky. Pro kvalitnější servis zákazníkům zřídila společnost pobočku v Havlíčkově Brodě.

V čele společnosti stojí jednatel, kterému je podřízen účetní a vedoucí marketingu, odbytu a logistiky, jehož úkolem je kontrola dalších úseků společnosti a poboček v Pardubicích a Havlíčkově Brodě.

Obrázek 3: Logo společnosti

Zdroj: (výroční zprávy 2009-2013)

4 Finanční analýza společnosti

Tato kapitola bakalářské práce pojednává o analýze hospodaření společnosti HAK velkoobchod s. r. o. na základě účetních výkazů za období let 2009 až 2013. V první části je nejdříve provedena analýza absolutních ukazatelů, která zahrnuje horizontální a vertikální analýzu rozvahy. Další část pojednává o rozdílových a poměrových ukazatelích rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Poslední část je zaměřena na bankrotní modely, kterými jsou Altmanův model a index důvěryhodnosti.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

V následujících podkapitolách je proveden praktický výpočet horizontální a vertikální analýzy rozvahy rozdělený na aktivní a pasivní část založený na údajích získaných z rozvahy společnosti a dále zahrnuje zhodnocení získaných hodnot.

4.1.1 Horizontální a vertikální analýza aktiv

V tabulce č. 2 jsou uvedeny výsledné hodnoty analýzy aktiv ve zkráceném rozsahu v absolutním vyjádření.

Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv v absolutním vyjádření (v tis. Kč)

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
AKTIVA CELKEM	25 136	-16 861	-11 888	-4 865
Dlouhodobý majetek	-1 359	-11 468	902	-250
Dlouhodobý nehmotný majetek	-478	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	-881	-11 468	902	-250
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Oběžná aktiva	26 579	-5 418	-12 807	-4 627
Zásoby	-432	42	-144	40
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	28 018	-6 172	-12 544	-5 332
Krátkodobý finanční majetek	-1 007	712	-119	665
Ostatní aktiva	-84	25	17	12
Časové rozlišení	-84	25	17	12

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

V tabulce č. 3 jsou uvedeny výsledné hodnoty horizontální analýzy aktiv ve zkráceném rozsahu v procentuálním vyjádření.

Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv v procentuálním vyjádření

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
AKTIVA CELKEM	46.84	-21.4	-19.19	-9.72
Dlouhodobý majetek	-9.23	-85.86	47.75	-8.96
Dlouhodobý nehmotný majetek	-100	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	-6.19	-85.86	47.75	-8.96
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Oběžná aktiva	68.54	-8.29	-21.37	-9.82
Zásoby	-5.68	0.59	-2	0.57
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	93.92	-10.67	-24.27	-13.62
Krátkodobý finanční majetek	-74.98	211.9	-11.35	71.58
Ostatní aktiva	-51.85	32.05	16.5	10
Časové rozlišení	-51.85	32.05	16.5	10

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Při horizontální analýze proběhne nejdříve zhodnocení vybraných aktiv a jejich změn v absolutním i procentuálním vyjádření, které jsou uvedené v tabulkách č. 2 a 3. Jediné zvýšení během sledovaného období lze zaznamenat v roce 2010, které bylo zapříčiněno nárůstem krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů o 28 mil. Kč. V dalších letech má již vývoj klesající trend. Nejvíce se na tom podílejí dlouhodobý hmotný majetek a krátkodobé pohledávky. Pokles dlouhodobého nehmotného majetku o 478 000 Kč v roce 2010 vznikl postupným poklesem goodwillu vzniklého transformací podniku v roce 2006. Snížení dlouhodobého hmotného majetku o 11,468 mil. Kč roku 2011 vzniklo důsledkem převedení veškerých pozemků a některých přebytečných staveb na jinou společnost.

Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	27.43	16.95	3.05	5.58	5.62
Dlouhodobý nehmotný majetek	0.89	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	26.53	16.95	3.05	5.58	5.62
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	72.27	82.95	96.78	94.18	94.08
Zásoby	14.17	9.1	11.65	14.13	15.74
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	55.6	73.42	83.44	78.2	74.82
Krátkodobý finanční majetek	2.5	0.43	1.69	1.86	3.53
Ostatní aktiva	0.3	0.1	0.17	0.24	0.29
Časové rozlišení	0.3	0.1	0.17	0.24	0.29

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka č. 4 zobrazuje vertikální analýzu aktiv ve zkráceném rozsahu. Primárním cílem vertikální analýzy je zjistit, jaký podíl mají jednotlivé části na celkové sumě. Složení aktiv vykazuje jasný majoritní podíl oběžných aktiv k dlouhodobému majetku. Jedná se především o krátkodobé pohledávky, které v roce 2013 dosáhly 74,82 %, což je nárůst o 19,22 % oproti roku 2009. V tabulce č. 5 lze vidět rozdělení pohledávek. Pohledávky do splatnosti tvoří 68,53 %, tedy téměř třetina pohledávek již měla být uhrazena. Během let lze pozorovat nárůst podílu zásob na 15,74 %, jenž vyžadují další náklady na uskladnění a zbytečně snižují zisk. Krátkodobý finanční majetek během let osciluje kolem 2 % a podnik nevykazuje žádné dlouhodobé pohledávky.

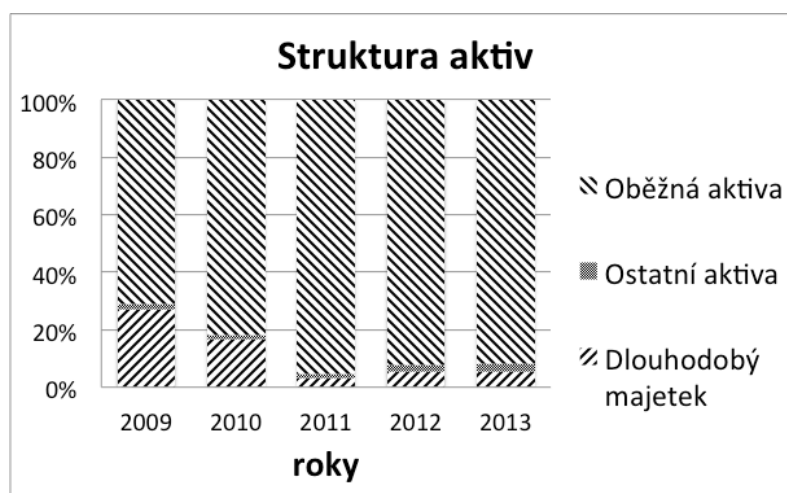
Další položkou, která zaujímá podstatnou část, je dlouhodobý majetek. Jedná se o dlouhodobý hmotný majetek, jehož podíl se pohybuje v rozmezí 3 % a 26 % během sledovaného období. Jedná se především o budovy a nákladní a osobní automobily. Výrazný pokles je způsoben převodem pozemků a staveb na jinou společnost, jak již bylo zmíněno výše. Ostatní položky se podílejí na aktivech pouze minimálně.

Tabulka 5: Seznam pohledávek za rok 2013

Druh pohledávky	Velikost pohledávky v Kč	Velikost pohledávky v %
Do splatnosti	22 204 377	68.53
Po splatnosti	10 195 416	31.47

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf č. 1 zobrazuje strukturu aktiv, ve které převažují oběžná aktiva a část zaujímá dlouhodobý majetek. Ostatní aktiva tvoří pouze nevýznamný podíl. V roce 2013 se oběžná aktiva podílely na celkových aktivech 94,08 %, dlouhodobý majetek 5,62 % a ostatní aktiva pouze 0,29 %.

Graf 1: Struktura aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Horizontální a vertikální analýza pasiv

V tabulce č. 6 jsou uvedeny hodnoty horizontální analýzy vybraných pasiv za období let 2009 až 2013 v absolutním vyjádření.

Tabulka 6: Horizontální analýza pasiv v absolutním vyjádření (v tis. Kč)

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
PASIVA CELKEM	25 136	-16 861	-11 888	-4 865
Vlastní kapitál	-1 864	-7 303	611	-4 341
Základní kapitál	0	0	0	0
Kapitálové fondy	333	-333	0	0
Fondy ze zisku	41	-4	-68	118
VH minulých let	-1 631	-10 180	3 072	-1 270
VH běžného účetního období	-607	3 214	-2 393	-3 189
Cizí zdroje	27 000	-9 558	-12 499	-524
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	118	-630	8	-32
Krátkodobé závazky	3 629	10 704	-15 001	-3 139
Bankovní úvěry a výpomoci	23 253	-19 632	2 494	2 647
Ostatní pasiva	0	0	0	0
Časové rozlišení	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

V tabulce č. 8 jsou uvedeny výsledné hodnoty horizontální analýzy vybraných pasiv v procentuálním vyjádření.

Tabulka 7: Horizontální analýza pasiv v procentuálním vyjádření

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
PASIVA CELKEM	46.84	-21.4	-19.19	-9.72
Vlastní kapitál	-6.68	-28.06	3.26	-22.45
Základní kapitál	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	-100	0	0
Fondy ze zisku	18.72	-1.54	-26.56	62.77
VH minulých let	-7.51	-50.71	31.05	-9.8
VH běžného účetního období	-12.67	76.83	-32.35	-63.73
Cizí zdroje	104.77	-18.11	-28.92	-1.71
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	14.05	-65.76	2.44	-9.52
Krátkodobé závazky	15.16	38.84	-39.2	-13.49
Bankovní úvěry a výpomoci	2 325.3	-80.95	53.97	37.2
Ostatní pasiva	0	0	0	0
Časové rozlišení	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Horizontální analýza pasiv se zaměřuje na vybraná pasiva a jejich změny v absolutním i procentuálním vyjádření uvedené v tabulkách č. 6 a 7. U položek základní kapitál a rezervy nedochází ke změnám. Kapitálové fondy jsou tvořeny pouze oceňovacími rozdíly z přecenění majetku a závazků. Zákonný rezervní fond nedoznal žádných změn, mění se pouze výše statutárních a ostatních fondů.

Výsledek hospodaření běžného účetního období dosáhl růstu pouze v roce 2011, kdy vzrostl o 3,2 mil. Kč, tj. absolutní zvýšení o 76,83 %. V následujících letech má již klesající trend. Výsledek hospodaření minulých let má stejný trend jako výsledek hospodaření, pouze o rok posunutý. K největšímu poklesu došlo v roce 2011. Zásadní vliv na vývoj pasiv mají cizí zdroje, které v roce 2010 vzrostly o 27 mil. Kč, především vlivem bankovního úvěru a nárůstem krátkodobých závazků z obchodních vztahů.

Tabulka č. 8 zobrazuje vertikální analýzu pasiv. Zobrazuje, jak se jednotlivé položky pasiv podílí na celkových pasivech v procentech.

Tabulka 8: Vertikální analýza pasiv (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100.00
Vlastní kapitál	51.97	33.03	30.23	38.63	33.18
Základní kapitál	2.19	1.49	1.9	2.35	2.6
Kapitálové fondy	0	0.42	0	0	0
Fondy ze zisku	0.41	0.33	0.41	0.38	0.68
VH minulých let	40.45	25.47	15.97	25.91	25.88
VH běžného účetního období	8.93	5.31	11.94	10	4.02
Cizí zdroje	48.03	66.97	69.77	61.37	66.82
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	1.57	1.22	0.53	0.67	0.67
Krátkodobé závazky	44.60	34.98	61.78	46.48	44.54
Bankovní úvěry a výpomoci	1.86	30.78	7.46	14.22	21.61
Ostatní pasiva	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

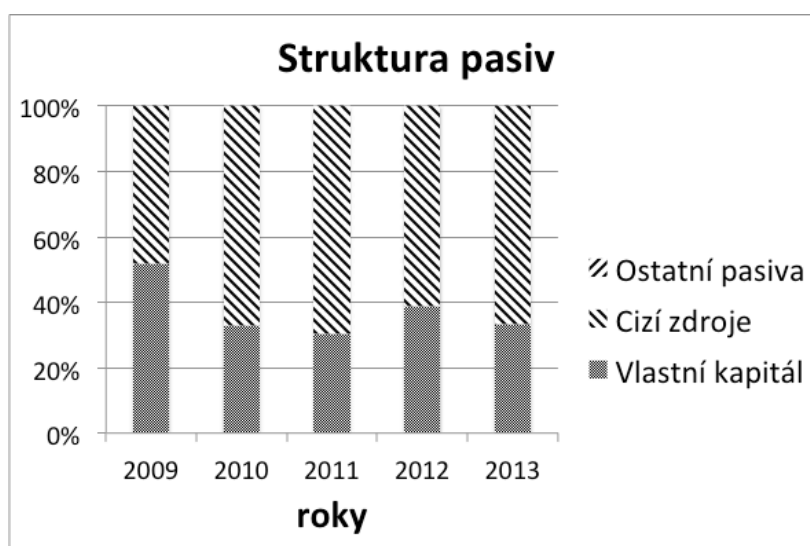
Největší podíl na pasivech má zpočátku vlastní kapitál (51,97 %), jehož podíl se v následujících letech zmenšuje až dosáhne na 33,18 % v roce 2013. Jednotlivé položky vlastního kapitálu mají značně rozdílnou významnost. Samotný základní kapitál představuje značně nevýznamnou položku, podílí se nejvíce 2,6 % na celkových pasivech. Podobně na tom jsou kapitálové fondy a fondy ze zisku, jež mají zanedbatelný vliv. Nejvýznamnější položku vlastního kapitálu tvoří výsledek hospodaření minulých let, na který zpočátku

připadá 40,45 % a postupně se zmenšuje až na 25,88 % v roce 2013. Propad v roce 2011 je způsoben uhrazením části krátkodobého bankovního úvěru. Stejný vývoj se ovšem nedá říct o výsledku hospodaření běžného účetního období, jenž má kolísavý trend. Osciluje mezi hodnotami 4,02 % a 11,94 %.

Cizí zdroje během sledovaného období svůj podíl zvyšovaly z 48,03 % až na 66,82 %, na čemž se nejvíce podílel růst krátkodobých závazků, především závazků z obchodních vztahů a krátkodobých bankovních úvěrů.

V roce 2010 došlo ke značnému zvýšení bankovních úvěrů na 30,78 %, v roce 2011 naopak k jejich snížení a poté mají opět rostoucí tendenci až dosáhnou 21,61 % z celkových pasiv. Krátkodobé závazky mají zpočátku značně kolísavý charakter, ale v posledních dvou letech se ustálily na hodnotě kolem 45 %. Ostatní položky se na pasivech podílejí pouze minimálně.

Graf č. 2 zobrazuje strukturu pasiv, ve které převažují cizí zdroje a zbytek zaujímá vlastní kapitál. Ostatní pasiva zde nejsou zastoupena. V roce 2013 se vlastní kapitál podílel na celkových pasivech 33,18% a cizí zdroje zaujímaly 66,82%.

Graf 2: Struktura pasiv

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

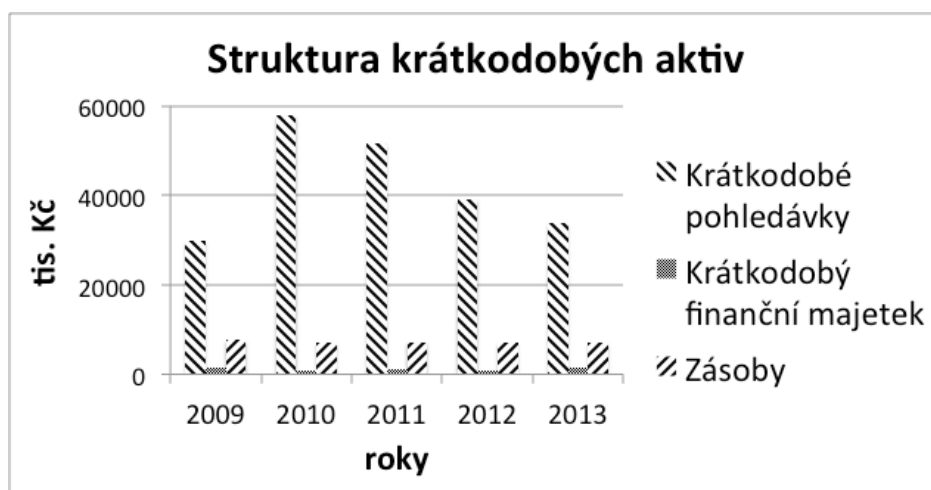
Pracovní kapitál vyjadřuje rozdíl mezi sumou krátkodobých závazků a oběžných aktiv. Čím vyšší je hodnota pracovního kapitálu, tím lepší je platební schopnost podniku vyrovnat své krátkodobé závazky.

Tabulka 9: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	38 781	65 360	59 942	47 135	42 508
Krátkodobé závazky	23 931	27 560	38 264	23 263	20 124
Čistý pracovní kapitál	14 850	37 800	21 678	23 872	22 384

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Čistý pracovní kapitál jako ukazatel vyjadřuje dostatek krátkodobých aktiv ke krytí krátkodobých pasiv. Během sledovaných období jsou krátkodobé závazky vždy nižší než oběžná aktiva, což je také dobře. Výsledné hodnoty se pohybují v kladných hodnotách. To svědčí o dostatku krátkodobých aktiv ke krytí krátkodobých pasiv. Nejvyšších hodnot dosáhl ukazatel v roce 2010, a to 37 800 tis. Kč. V následujícím roce následuje pokles a ustálení nad hodnotou 20 mil. Kč. Jediný problém může představovat složení krátkodobých aktiv (oběžná aktiva), které jak lze vidět v grafu č. 3, tvoří nejvíce krátkodobé pohledávky a zásoby. Obě tyto položky se totiž řadí k méně likvidním. Krátkodobý finanční majetek (hotovost, peníze na bankovních účtech) představuje pouze malou část.

Graf 3: Struktura krátkodobých aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele vyjadřují vzájemný vztah mezi dvěma položkami účetních výkazů jako jejich poměr. Vyjadřují obraz o základních finančních vlastnostech podniku.

4.3.1 Ukazatele rentability

Tabulka č. 10 zobrazuje údaje potřebné pro výpočet ukazatelů rentability a výsledné hodnoty pro rentabilitu celkového kapitálu (ROA), vlastního kapitálu (ROE) a tržeb (ROS).

Tabulka 10: Vývoj ukazatelů rentability (v tis. Kč, vyjma ROA, ROE a ROS)

	2009	2010	2011	2012	2013
EBIT	6 113	5 311	8 536	6 434	2 509
Aktiva	62 092.5	66 227	70 364.5	55 990	47 613.5
EAT	4 790	4 183	7 397	5 004	1 815
Vlastní kapitál	27 076	26 956	22 372.5	19 026.5	17 161.5
Tržby	148 852	132 493	170 007	159 383	146 017
ROA	9.8%	8.0%	12.1%	11.5%	5.3%
ROE	17.7%	15.5%	33.1%	26.3%	10.6%
ROS	3.2%	3.2%	4.4%	3.1%	1.2%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Výkyvy rentability celkového kapitálu jsou způsobeny vlivem zisku (EBIT), který by měl být nejlépe v čase rostoucí, ale není. Během sledovaného období osciluje hodnota ukazatele kolem 10 %. Značný pokles lze zaznamenat v roce 2013, způsobený výrazným poklesem zisku. V porovnání s oborovým průměrem má vývoj podobný trend, kdy z 4,53 % v roce 2011 klesl ukazatel celkového kapitálu na 3,18 % v roce 2013. Společnost je na tom ovšem stále lépe než průměrní ostatní konkurenti v oboru.

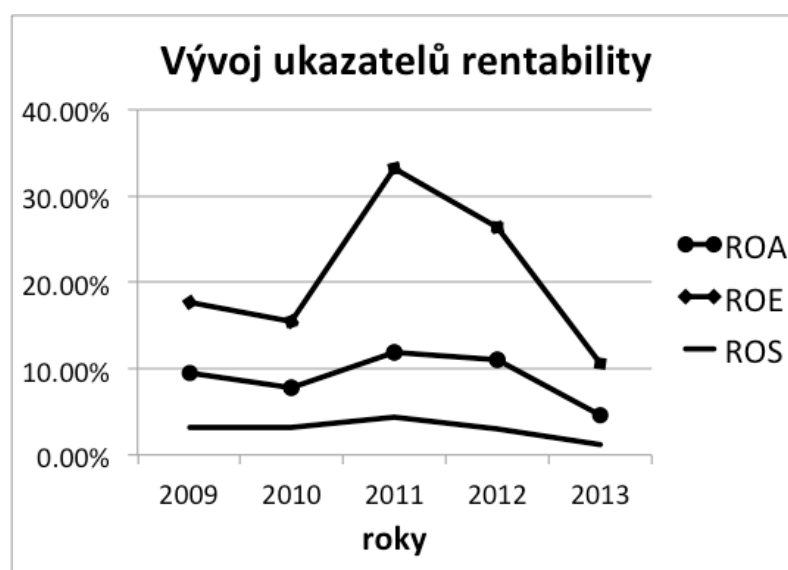
Ukazatel rentability vlastního kapitálu je důležitý především pro akcionáře, společníky a další investory. Slouží jako zdroj informací, zda jsou vložené prostředky dobře zhodnocovány. Ukazatel má během let značné výkyvy a v posledních dvou letech má pouze klesající trend, a to až k hodnotě 10,6 %. Ukazatel rentability vlastního kapitálu by měl být vždy větší než ukazatel rentability celkového kapitálu, což je v tomto případě splněno po celé sledované období. Oborový průměr vykazuje podobný trend. V roce 2011 dosáhl 9,53 %, kdežto v roce 2013 pouze 8,03 %. Výrazný pokles v roce 2013 u sledované společnosti je zapříčiněn značným poklesem zisku způsobeného snížením obchodní marže, která byla snížena za účelem zvýšení konkurenceschopnosti podniku.

Ukazatel rentability tržeb osciluje během sledovaného období kolem 3 %, ale v posledním roce je znát citelný pokles na 1,2 %, způsobený poklesem zisku. Tento trend by bylo dobré

zvrátit a dostat jej zpět na rostoucí hladinu. Stejný vývoj však mají i oborové hodnoty, které poklesly z 1,96 % v roce 2011 na 1,49 % v roce 2013, společnost se tedy dostala v roce 2013 pod úroveň oborového průměru. Tento pokles způsobilo snížení obchodní marže a následné snížení zisku.

V roce 2011 připadalo na jednu korunu vloženého kapitálu 0,121 Kč zisku. Jedna koruna vloženého vlastního kapitálu přinesla 0,331 Kč zisku a na jednu korunu tržeb připadalo 0,044 Kč zisku. V roce 2013 připadalo již na jednu korunu vloženého kapitálu jen 0,053 Kč zisku. Jedna koruna vloženého vlastního kapitálu přinesla 0,106 Kč zisku a na jednu korunu tržeb připadalo pouze 0,012 Kč zisku.

V porovnání s oborovými průměry lze společnost označit za lehce nadprůměrnou. Jedna koruna kapitálu v průměru v oboru v roce 2013 přinesla 0,0318 Kč zisku a jedna koruna vlastního kapitálu 0,0803 Kč zisku. Jediné nižší hodnoty sledovaný podnik vůči průměru dosáhl u rentability tržeb, kde na jednu korunu tržeb připadalo v oborovém průměru 0,0149 Kč zisku.

Graf 4: Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří efektivnost činnosti a využití zdrojů podle rychlosti obratu vybraných položek rozvahy. Jejich rozborem lze získat pohled na hospodaření s aktivy.

Tabulka 11: Výpočet ukazatelů aktivity (v tis. Kč, obrat v hodnotách)

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva	62 092.5	66 227	70 364.5	55 990	47 613.5
Tržby	148 852	132 493	170 007	159 383	146 017
Zásoby	8 299.5	7 389	7 194	7 143	7 091
Obrat aktiv	2.4	2	2.4	2.8	3.1
Obrat zásob	17.9	17.9	23.6	22.3	20.6

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Doporučená hodnota pro obrat aktiv by se měla pohybovat od jedné, což je v tomto případě splněno. Zpočátku jedna koruna aktiv přináší 2,4 Kč tržeb. V následujícím roce dojde k poklesu na 2 Kč, ale dále již pouze roste až na hodnotu 3,1 Kč. Celková aktiva se tedy v roce 2013 obrátila více než třikrát. Oborové hodnoty vykazují také rostoucí trend, i když v menší míře. V roce 2011 vykazovaly hodnoty 2,14 a v roce 2013 již 2,31. Společnost je na tom tedy lépe než průměrní konkurenti v oboru.

Z tabulky č. 11 lze usoudit, že zásoby se za sledované období (rok) obrátí od 17,9 krát do 23,6 krát. Poslední dva roky lze zaznamenat mírný pokles obratu zásob, který vznikl vlivem sníženého objemu prodaného zboží. Z toho plyne, že podnik by mohl využívat své skladovací prostory efektivněji a snížit tak náklady na uskladněné zásoby a údržbu budov potřebných k uskladnění zásob.

Tabulka 12: Výpočet doby obratu (v tis. Kč, doba obratu ve dnech)

	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby	148 852	132 493	170 007	159 383	146 017
Zásoby	8 299.5	7 389	7 194	7 143	7 091
Pohledávky	37 721	43 842	54 765	45 407	36 469
Krátkodobé závazky	32 040.5	25 745.5	32 912	30 763.5	21 693.5
Doba obratu zásob	20.1	20.1	15.2	16.1	17.5
Doba obratu pohledávek	91.2	119.1	116.0	102.6	89.9
Doba obratu závazků	77.5	70.0	69.7	69.5	53.5

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Doba obratu zásob by měla mít konstantní charakter nebo vykazovat klesající trend, což zpočátku splňuje, ale v roce 2012 proběhne růst a hodnota vzroste na 17,5 dnů v roce 2013. Nejedná se však o výrazný růst a lze ho tolerovat. V dalších letech by však bylo žádoucí dobu obratu zásob opět snižovat. Je však důležité brát v úvahu zaměření společnosti, které se týká velkoobchodu. Podnik tedy musí udržovat neustále určité minimální množství zásob.

Doba obratu pohledávek má zpočátku rostoucí trend, kdy se dostane až na 119 dní, což není pro podnik ideální. V dalších letech vyazuje již klesající tendenci, kdy se dostane na 90

dni v roce 2013, jež lze brát jako zlepšení platební morálky odběratelů, což zvyšuje finanční jistotu z hlediska návratnosti finančních prostředků. Neustále je zde však prostor pro zlepšení, neboť v podmínkách České republiky je obvyklá doba obratu pohledávek kolem 60 dní. Projevuje se zde však velká doba splatnosti faktur, která je velmi variabilní. Podle objemu a typu zakázky může být až 120 dní.

Splatnost závazků se pohybuje mezi 53 a 78 dny. V posledních letech se hodnota snižuje, což vede k menší zadluženosti (společnost disponuje především krátkodobými závazky) a zlepšuje tím pohled dodavatelů na společnost. Na rozdíl od odběratelů tak podnik své závazky plní rychleji.

Obecně by ovšem doba obratu pohledávek měla být nižší než doba obratu závazků, jinak může hrozit platební neschopnost. Důležité je tempo poklesu doby obratu pohledávek, které je větší než tempo poklesu doby obratu závazků. Pozitivní je také růst krátkodobého finančního majetku, který slouží k úhradě závazků. Na základě těchto okolností lze tento vývoj označit za pozitivní a lze doporučit pokračovat ve snaze snižovat dobu obratu pohledávek.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti posuzují strukturu firmy z dlouhodobého hlediska. Slouží jako indikátory výše rizika, které podnik nese při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů.

Tabulka 13: Výpočet ukazatelů zadluženosti (v tis. Kč, ukazatele v hodnotách)

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva	62 092.5	66 227	70 364.5	55 990	47 613.5
Cizí zdroje	33 516.5	39 271	47 992	36 963.5	30 452
Vlastní kapitál	28 576	26 956	22 372.5	19 026.5	17 161.5
EBIT	6 113	5 311	8 536	6 434	2 509
Nákladové úroky	77	186	490	148	199
Ukazatel úrokové krytí	79.39	28.55	17.42	43.47	12.61
Ukazatel věřitelského rizika	53.98%	59.30%	68.20%	66.02%	63.96%
Poměr vlastního a cizího kapitálu	46.02%	40.70%	31.80%	33.98%	36.04%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Ukazatel úrokového krytí patří mezi ukazatele, o které se věřitelé zajímají. Zvládá-li podnik uhradit nákladové úroky z výsledku hospodaření před zdaněním, hodnota neklesne pod jedna, což je v tomto případě splněno. Nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2009 (79,39), naopak nejnižší hodnoty 12,61 dosáhl v roce 2013.

Ukazatel věřitelského rizika vyjadřuje podíl cizích zdrojů na vloženém kapitálu. Jeho hodnoty se pohybují mezi 53,98 % a 68,20 %. Doporučené hodnoty se pohybují mezi 30 % a 60 %. Je žádoucí spíše nižší hodnota tohoto ukazatele, ale vzhledem ke složení cizích zdrojů, které z většiny tvoří krátkodobé závazky, může tento dočasný nárůst vést ke zvýšení rentability vložených prostředků.

Posledním ukazatelem zadluženosti je poměr vlastního a cizího kapitálu, který by se měl pohybovat nad 40 %. Výsledné hodnoty představují ve většině případů klesající trend, nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2009 (46,02%). V dalších letech došlo k poklesu vlastních zdrojů a růstu cizího kapitálu, na čemž mají největší podíl krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci. Podle zlatého pravidla vyrovnání rizika by vlastní kapitál měl přesahovat cizí zdroje. Toto pravidlo společnost nedodržela v žádném ze sledovaných období.

Pokud výsledné hodnoty ukazatele zadluženosti porovnáme s oborovými průměry, které se pohybují kolem 40 % v průběhu let, zjistíme, že společnost HAK velkoobchod s. r. o. se řadí k podprůměrným podnikům. V posledních letech lze ale pozorovat postupný růst. Bylo by vhodné tento ukazatel dále sledovat, zda bude pokračovat v růstu.

4.3.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity vyjadřují schopnost podniku dostát svým krátkodobým závazkům. Trvalá platební schopnost patří mezi základní podmínky úspěšné existence podniku.

Tabulka 14: Výpočet ukazatelů likvidity (v tis. Kč, likvidity v hodnotách)

	2009	2010	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	47 024.5	52 070.5	62 651	53 538.5	44 821.5
Krátkodobé závazky	32 040.5	25 745.5	32 912	30 763.5	21 693.5
Krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci	500	12 626.5	14 437	5 868	8 438.5
Krátkodobé pohledávky	37 721	43 842	54 765	45 407	36 469
Krátkodobý finanční majetek	1 004	839.5	692	988.5	1 261.5
Zásoby	8 299.5	7 389	7 194	7 143	7 091
Běžná likvidita	1.45	1.36	1.32	1.46	1.49
Pohotová likvidita	1.19	1.16	1.17	1.27	1.25
Hotovostní likvidita	0.03	0.02	0.01	0.03	0.04

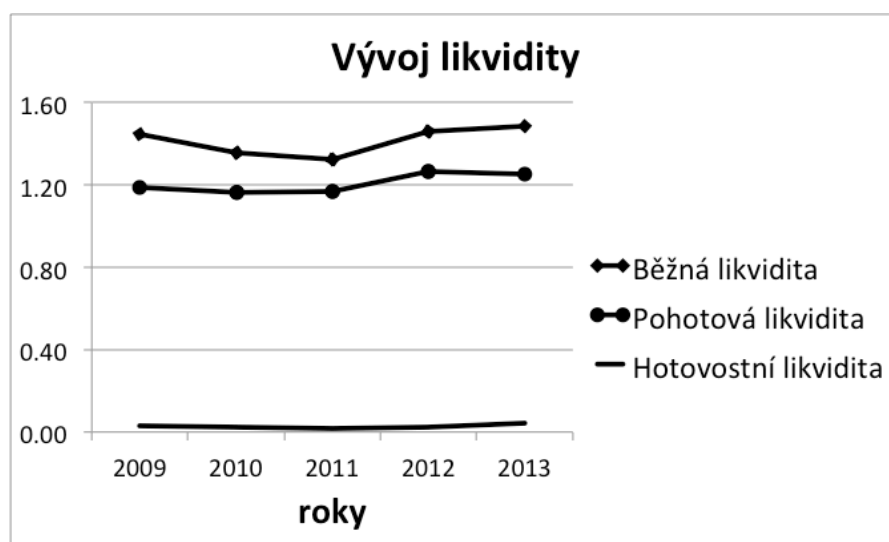
Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Pro výpočet běžné likvidity je použit vzorec č. 16 pro období let 2009 až 2013. Tento ukazatel by měl mít stabilní trend, čehož je dosaženo. Doporučené hodnoty běžné likvidity se pohybují v rozmezí 1,5 až 2,5. K této hodnotě se společnost nejvíce přiblížila v roce 2013,

kdy ukazatel dosáhl hodnoty 1,49. Je žádoucí vyšší hodnota, která značí pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Možným řešením by bylo zmenšení objemu krátkodobých bankovních úvěrů, které je společnost nucena využívat vzhledem k dlouhé době splatnosti pohledávek od odběratelů.

Pohotová likvidita by se měla pohybovat mezi 1 a 1,5. Ukazatel se ve všech letech pohybuje v tomto rozmezí. Trend vývoje by měl být stabilní, čehož je zde také dosaženo.

Hotovostní likvidita by měla nabývat hodnot mezi 0,2 a 0,5. Ukazatel těchto hodnot nenabývá v žádném ze sledovaných období, což ale nemusí znamenat, že má společnost finanční potíže, neboť velkou část krátkodobých závazků tvoří závazky z obchodních vztahů, které jsou ve většině případů uhrazeny včas. Zároveň by bylo vhodné snížit velikost bankovních úvěrů pro získání lepších hodnot, případně zvýšit velikost objemu krátkodobého finančního majetku. Jak lze vidět v grafu č. 5, během sledovaného období nemají ukazatele velké výchylky.

Graf 5: Vývoj likvidity

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Analýza účelově vybraných ukazatelů

Cílem Altmanova modelu a indexu důvěryhodnosti je informovat, zda je podnik v dohledné době ohrožen bankrotem. Využívají toho, že každý podnik, který je ohrožen bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje známky nadcházejícího bankrotu.

4.4.1 Altmanův model

Altmanův model se snaží pomocí jednoho čísla vyjádřit celkovou finanční situaci podniku. Pravděpodobně díky své jednoduchosti patří mezi nejčastěji používané modely identifikace

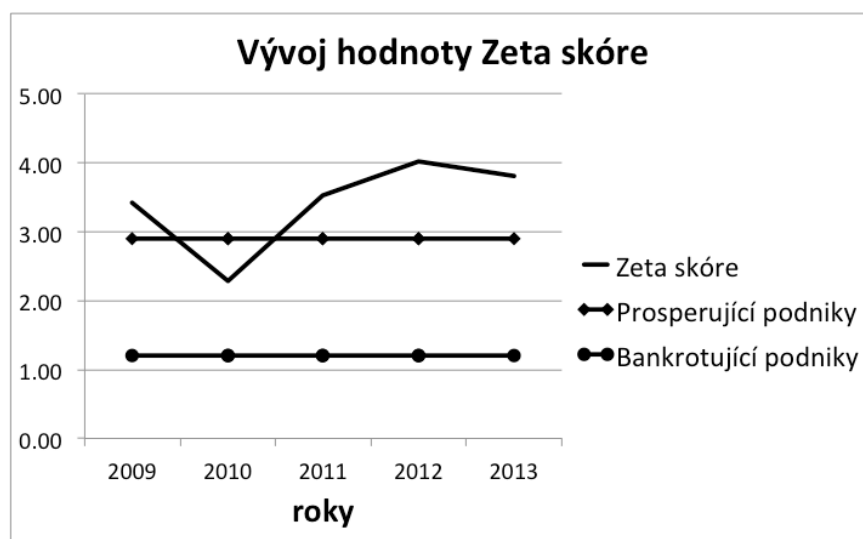
finančního zdraví podniku. K výpočtu Altmanova modelu je použita rovnice pro společnosti, které nemají veřejně obchodovatelné cenné papíry, ke kterým společnost HAK velkoobchod s. r. o. patří.

Tabulka 15: Výpočet Altmanova modelu

	váha	2009	2010	2011	2012	2013
X ₁	0.717	0.28	0.48	0.35	0.48	0.50
X ₂	0.847	0.09	0.05	0.12	0.10	0.04
X ₃	3.107	0.11	0.07	0.14	0.13	0.06
X ₄	0.42	0.05	0.02	0.03	0.04	0.04
X ₅	0.998	2.77	1.68	2.74	3.18	3.23
Zeta skóre		3.42	2.29	3.53	4.02	3.80

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Jak lze vidět v tabulce č. 15, kromě roku 2010 překročila společnost hranici 2,9 bodů a nacházela se mezi prosperujícími podniky. V roce 2010 se společnost nacházela v šedé zóně s hodnotou 2,29. Na základě získaných výsledků lze tedy společnost obecně řadit k prosperujícím podnikům. Graf č. 8 zobrazuje graficky vývoj hodnoty Zeta skóre.

Graf 6: Vývoj hodnoty Zeta skóre

Zdroj: vlastní zpracování

4.4.2 Index důvěryhodnosti IN01

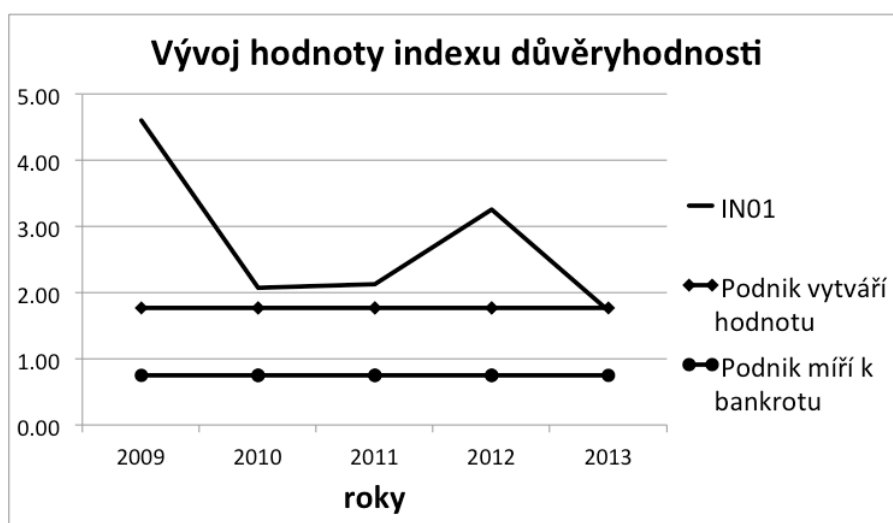
Index důvěryhodnosti představuje obdobu Altmanova modelu, ale je určen pro hodnocení společností v podmínkách České republiky. Měl by tedy patřit k indexům, které mají velkou vypovídající hodnotu.

Tabulka 16: Výpočet indexu důvěryhodnosti IN01

	váha	2009	2010	2011	2012	2013
A	0.13	2.08	1.49	1.43	1.63	1.50
B	0.04	79.39	28.55	17.42	43.47	12.61
C	3.92	0.11	0.07	0.14	0.13	0.06
D	0.21	2.77	1.68	2.74	3.18	3.23
E	0.09	1.56	1.26	1.40	1.55	1.42
IN01		4.62	2.07	2.13	3.26	1.72

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

V tabulce č. 16 lze vidět jednotlivé hodnoty ukazatelů v každém roce a jejich váhy, výsledné hodnoty jsou graficky znázorněny v grafu č. 7.

Graf 7: Vývoj hodnoty indexu důvěryhodnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Po celé sledované období se společnost nachází v zóně, kde podnik vytváří hodnotu a dobře hospodaří s prostředky. Pouze v roce 2013 poklesla hodnota pod hranici o 0,05 bodů, kde se podnik již nachází v šedé zóně a netvoří hodnotu, ale ani není ohrožen bankrotem. Takovýto pokles pod hranici však ještě nemusí naznačovat negativní trend, záleží na budoucím vývoji. Pokles v roce 2013 byl způsoben především výrazným poklesem zisku, na kterém se podílelo snížení tržeb a snížení obchodní marže za účelem zvýšení konkurenceschopnosti podniku.

5 Zhodnocení a doporučení

Tato kapitola je zaměřena na shrnutí výsledků finanční analýzy na základě aplikace vybraných metod finanční analýzy (horizontální a vertikální analýza rozvahy, rozbor rozdílových a poměrových ukazatelů a výpočet bankrotních modelů IN01 a Altmanova modelu), jejichž definování proběhlo v teoretické části. Na základě zjištěných výsledků jednotlivých ukazatelů proběhne zhodnocení finanční situace podniku a návrh případných doporučení, která by případně vedla ke zlepšení finanční situace podniku HAK velkoobchod s. r. o.

Analýzou aktiv byla zjištěna značná nestabilita. Do roku 2010 suma roste, ale od následujícího roku dochází již jen k poklesu. Největší podíl na změnách mají dlouhodobý hmotný majetek a krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů. V roce 2011 došlo k převodu pozemků a některých přebytečných staveb na jinou společnost za účelem snížení nákladů, což zapříčinilo značný pokles v tento rok. Krátkodobé pohledávky mají také velký podíl na změně. Během let lze pozorovat značný nárůst pohledávek, ale v posledních letech se jejich hodnota snižuje, což svědčí o zlepšené platební morálce odběratelů. V roce 2013 byly evidovány pohledávky v částce 33 803 000 Kč. Analýzou bylo zjištěno, že se jednalo z 69 % o pohledávky do splatnosti. Společnost nemá evidovány žádné dlouhodobé pohledávky. Pokles dlouhodobého nehmotného majetku byl zapříčiněn postupným poklesem goodwillu vzniklého transformací podniku v roce 2006. Ostatní položky aktiv si udržují konstantní charakter. V zájmu podniku by bylo požadovat od odběratelů úhradu pohledávek v daném termínu a stabilizace sumy aktiv.

Hodnota pasiv odpovídá vývoji aktiv. Vlastní kapitál má během let klesající tendenci, kterou nejvíce ovlivňují výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. Velké zvýšení bankovních úvěrů lze zaznamenat v roce 2010, kdy společnost byla nucena využít krátkodobý bankovní úvěr vzhledem k vysokým pohledávkám v tomto roce. Největší měrou se na cizích zdrojích podílejí závazky z obchodních vztahů. Nejvíce krátkodobých závazků eviduje podnik v roce 2011, a to 38 264 000 Kč. Během následujících let však lze pozorovat postupné snižování závazků a tedy i zlepšování platební schopnosti podniku.

Hospodářský výsledek je kladný po celé sledované období. Nejvyšší hodnoty dosahuje v roce 2011 (7 397 000 Kč), vlivem vyšší obchodní marže oproti minulému roku a také lze zaznamenat v tomto roce nejvyšší tržby za celé sledované období. Naopak nejnižší hodnoty dosahuje v roce 2013 (1 815 000 Kč), která je způsobena poklesem tržeb, ale především

poklesem obchodní marže o 18,5 % oproti roku 2011. Snížení obchodní marže bylo zvoleno za účelem zvýšení konkurenceschopnosti podniku, udržení si stávajících a získání nových zákazníků. Společnost by měla usilovat o růst hospodářského výsledku, čehož lze nejlépe dosáhnout zvýšením tržeb nebo zvýšením obchodní marže.

Čistý pracovní kapitál je v průběhu sledovaných období vždy kladný. Lze tedy konstatovat, že společnost bude moci nadále pokračovat ve své činnosti i v době, kdy bude muset uhradit všechny své krátkodobé závazky, což svědčí o dostatku krátkodobých aktiv ke krytí krátkodobých pasiv. I když má čistý pracovní kapitál zpočátku dosti kolísavý charakter, způsobený především velkými změnami oběžných aktiv, tak v posledních třech letech se ustálil. I přes příznivé výsledky by měla společnost tento ukazatel nadále sledovat. Společnost by se měla zaměřit především na růst zůstatku na běžném účtu a snížení krátkodobých závazků, aby se tento ukazatel udržel v kladných hodnotách.

Ukazatele rentability jsou vždy kladné, z čehož plyne, že společnost HAK velkoobchod s. r. o. je zisková. Ukazatele dosáhly nejvyšších hodnot v roce 2011, kdy se pohybovaly nad oborovými průměry a také bylo v tomto roce dosaženo největšího zisku (7 397 000 Kč). V roce 2011 dosáhly hodnot 12,1 % u ROA (rentabilita celkového kapitálu), 33,1 % u ROE (rentabilita vlastního kapitálu) a 4,4 % u ROS (rentabilita tržeb). V následujících letech hodnoty pouze klesaly. Nejnižších hodnot dosáhly v roce 2013, kde se však stále hodnoty pohybovaly nad hranicí oborových průměrů. Jedinou výjimku tvořila rentabilita tržeb, která klesla na 1,2 % a oborový průměr pouze na 1,49 %. Hodnota ROA poklesla na 5,3 %, ale stále převyšovala oborový průměr o 2,12 % a hodnota ROE poklesla na 10,6 %, kdežto hodnota oborového průměru klesla až na 8,03 %.

Vzhledem ke klesajícím ukazatelům rentability v posledních letech by bylo vhodné zvyšovat objem tržeb a v přiměřené míře snižovat náklady.

Ukazatele aktivity dosahují vcelku nestabilních hodnot. Zatímco doba obratu pohledávek má zpočátku rostoucí charakter a změna nastane až v roce 2011, kdy začne klesat, doba obratu závazků má během celého sledovaného období klesající trend, což svědčí o zlepšování platební morálky podniku. Odběratelé pohledávky v roce 2013 zaplatili v průměru za 90 dní, kdežto podnik své závazky uhradil do 54 dní. Stále je zde však prostor pro zlepšení, neboť v podmínkách České republiky je průměrná doba splatnosti pohledávek 60 dní. Doba obratu závazků by však nejlépe neměla převyšovat dobu obratu pohledávek, jinak může být ohrožena platební schopnost podniku. Důležitou roli zde hraje tempo poklesu, které je u doby obratu závazků menší než u doby obratu pohledávek. Pozitivní je také růst krátkodobého

finančního majetku, který slouží k úhradě závazků. Společnost by se měla snažit vyjednat se svými odběrateli včasnou dobu úhrady pohledávek, aby se nedostala do platební neschopnosti.

Doba obratu zásob by měla vykazovat konstantní nebo klesající charakter, což do roku 2011 splňuje. Poté se však začne zvyšovat až dosáhne 17,5 dní v roce 2013. To zbytečně zvyšuje náklady na správu a údržbu budov potřebných k uskladnění zásob. Je však důležité přihlídnout k oboru podnikání společnosti (velkoobchod) a tak je určité množství zásob pro správné fungování nezbytné. Společnost by se měla snažit najít nové odběratele pro své zboží, a to ve státním i soukromém sektoru, případně v zahraničí.

Ukazatel věřitelského rizika by se měl pohybovat mezi 30 % a 60 %. Těchto hodnot však ukazatel kromě let 2009 a 2010 nedosáhl. Nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2009 (53,98 %). Naopak nejvyšší v roce 2011 (68,2 %). V roce 2012 však začal ukazatel klesat, což může znamenat, že toto byl pouze dočasný nárůst, který vede ke zvýšení rentability vložených prostředků. Pokud vyloučíme krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, které z větší části bývají uhrazeny v termínu, dostane se tento ukazatel do doporučených hodnot. Bylo by vhodné se zaměřit na snížení cizích zdrojů, především krátkodobých bankovních úvěrů a závazků.

Ukazatel úrokového krytí se pohybuje po celé sledované období nad hranicí tři, což svědčí o efektivním vývoji hospodaření. Bylo by vhodné zaměřit se na růst zisku, aby jeho hodnota nepoklesla. Poměr vlastního a cizího kapitálu by se měl pohybovat nad hranicí 40 %. Těchto hodnot ukazatel nabývá pouze v letech 2009 a 2010. V porovnání s oborovým průměrem, který se pohybuje kolem 40 %, vykazuje společnost vyšší známky zadlužení. V posledních třech letech však lze zaznamenat postupný růst tohoto ukazatele. Lze doporučit jej nadále sledovat, jakým směrem se bude vyvíjet. Důležité je zaměřit se na růst vlastního kapitálu, především výsledku hospodaření. Toho lze dosáhnout zvýšením obratu nebo zvýšením obchodní marže.

Bylo by vhodné, aby se podnik tolik nezadlužoval a snažil se o pokles celkové zadluženosti opět pod 60 %, jako tomu bylo na počátku sledovaného období, neboť hrozí problémy s likvidností a solventností. Jak již bylo zmíněno, nastává zde opět problém s vysokými pohledávkami a zásobami, které tento ukazatel ovlivňují.

Ukazatele likvidity mají stanovené své bodové hranice, ve kterých by se měly nacházet. Jediný ukazatel, který toto splnil, je pohotovostní likvidita. Běžná likvidita se během let nachází těsně pod hranicí doporučeného intervalu. Nejvíce se doporučené hodnotě přiblížila v roce

2013, kdy poklesly oběžná aktiva, především krátkodobé pohledávky. Pro budoucí vývoj by bylo žádoucí snížit krátkodobé závazky, aby se ukazatel dostal do doporučených hodnot. Hotovostní likvidita se nachází na hranici rizikovosti po celé období a malé zlepšení nastává pouze v roce 2013. Podnik nedisponuje dostatkem hotovostních zdrojů. Je vhodné navyšovat zůstatek na běžném účtu a zároveň vyžadovat od odběratelů uhrazení pohledávek ve stanoveném termínu. Možným řešením je také omezení zásob na potřebné minimum.

Společnost by se touto problematikou měla nadále zabývat, neboť jí hrozí nebezpečí platební neschopnosti. Bude-li podnik potřebovat okamžité finanční prostředky, ocitne se v problémech, jelikož nedisponuje dostatkem pohotových prostředků. Je potřeba neustále vyhodnocovat tuto oblast a zaměřit se na zvyšování hodnot likvidity, především hotovostní likvidity.

Na závěr byly použity bankrotní modely pro celkové posouzení finančního zdraví podniku. Při aplikaci Altmanova modelu lze podnik zařadit mezi prosperující společnosti. Pouze v roce 2010 se společnost nacházela v oblasti šedé zóny. Pokles byl způsoben především poklesem tržeb v tento rok, které následující rok opět vzrostly. Stejný výsledek potvrdil i index důvěryhodnosti, který zaznamenal jediný pokles do šedé zóny v roce 2013. Propad byl způsoben především značným poklesem zisku v tomto roce, který poklesl kvůli snížení obchodní marže za účelem zvýšení konkurenceschopnosti podniku. Podnik by se měl snažit zvyšovat zisk, aby se dostal opět mezi prosperující podniky.

Finanční situace společnosti se nevyvíjí nejlepším směrem, ale pokud společnost aplikuje určité kroky, může dojít ke zlepšení finančního zdraví a dalšímu růstu podniku. Prvním krokem ke zlepšení je stabilizování růstu zisku, který vykazuje značné výkyvy. Zvýšení zisku lze dosáhnout několika způsoby. Prvním způsobem je poskytování slev nebo akčních programů, které zvýší celkové tržby a tím i zisk. Společnost již využívá výprodejové akce, ale bylo by vhodné je rozšířit o další sortiment. Nabízí se také možnost poskytování množstevních slev, které přilákají nové velké odběratele, případně poskytování slev za dřívější úhrady. Další možností je vyhledání levnějších, ale stejně kvalitních dodavatelů, nebo vyjednání nižších nákupních cen u současných dodavatelů. Společnost by se měla zaměřit na získávání zakázek a posilování pozice také ve Slovenské republice, kde již několik zakázek proběhlo a je zde velká šance uspět. Důležité je zaměřit se na získávání zakázek u drobných odběratelů, ale především u developerů rodinných a bytových domů a obchodních center. S odběrateli je třeba uzavírat partnerský vztah, aby se po realizaci vraceli. Velký potenciál představují státní zakázky, především stavba nových dálnic a jejich rekonstrukce. Další

možnost představuje otevření nových poboček, které povedou ke zkvalitnění servisu pro zákazníky a zvýšení povědomí o společnosti. Společnost s tím má již kladné zkušenosti, jelikož provozuje pobočku v Havlíčkově Brodě.

Dále by bylo vhodné navyšovat peněžní zůstatek na běžném účtu, jehož výše se ovšem odvíjí především od zisku, aby společnost neohrozila platební neschopnost. Také by bylo vhodné udržovat objem zásob na minimální možné úrovni, i když nehrozí jejich znehodnocení vlivem času, jelikož zadržují potřebné peněžní prostředky. Řízení zásob by pomohl usnadnit nový informační systém pro kontrolu a hospodaření se zásobami.

Poslední doporučení se týká pohledávek, u nichž by měla být požadována úhrada v termínu, případně také zkrácení doby splatnosti faktur na nezbytné minimum, aby nedošlo k nedostatku peněžních prostředků. Nabízí se zde možnost financování pomocí faktoringu, který spočívá v postupování krátkodobých pohledávek bance. Společnost jedná s bankou v okamžiku, kdy ví, že jí v budoucnosti vznikne u jednoho odběratele více pohledávek. Ve faktoringové smlouvě se zaváže, že tyto pohledávky bude bance postupovat a poté od banky obdrží poměrnou část z výše pohledávky. Tato metoda snižuje riziko vzniku pohledávek po splatnosti a poskytuje ochranu proti jejich neuhrazení ze strany odběratelů.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zpracování finanční analýzy a posouzení finanční situace společnosti HAK velkoobchod s. r. o. za období let 2009 až 2013 pomocí vybraných metod a ukazatelů a na základě zjištěných výsledků navrhnout vhodná doporučení ke zlepšení stávajícího stavu. Zpracování proběhlo z pohledu externího uživatele a potřebná data byla získána ve většině případů z veřejně dostupných zdrojů.

Důležitým krokem k úspěšnému splnění cíle práce je stanovení dílčích cílů. Prvním stanoveným cílem bylo definování teoretických poznatků, týkajících se finanční analýzy pomocí údajů získaných z odborných publikací. Jedná se o definování pojmu finanční analýza, uživatelů finanční analýzy a dále pak jednotlivých metod – analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových a poměrových ukazatelů a analýza účelově vybraných ukazatelů. Poslední část se zabývá využitím údajů získaných pomocí finanční analýzy v praxi.

Následující cíl se týkal charakterizování podniku HAK velkoobchod s. r. o. a aplikace vybraných metod na společnost. Tato část práce čerpá z údajů definovaných v teoretické části. Potřebná data byla získána z účetních výkazů, a to z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Tyto účetní výkazy jsou veřejně dostupné. Závěrečná část práce se věnuje shrnutí získaných výsledků a návrhu doporučení pro budoucí vývoj.

Při zpracovávání hlavního cíle práce, bylo zásadním bodem shrnutí potřebných dat pro finanční analýzu. Data sloužila jako podklad pro výpočty konkrétních ukazatelů, které byly následně okomentovány a graficky znázorněny pro lepší přehlednost. U každého ukazatele je stanovena ideální hodnota nebo interval, kterého by měl nabývat. V případě čistého pracovního kapitálu, ukazatele likvidity, Altmanova modelu a indexu důvěryhodnosti se jedná o interval ideálních hodnot. V případě rentability, aktivity a zadluženosti, o rostoucí, klesající nebo stabilní trend.

Analýzou čistého pracovního kapitálu byl zjištěn dostatek aktiv ke krytí závazků. Ziskovost společnosti potvrdily ukazatele rentability, které nabývají po celé sledované období kladných hodnot, ovšem jsou velmi proměnlivé. Zisk by měl být v čase nejlépe rostoucí, aby i rentability byly rostoucí.

Během sledovaných let lze pozorovat postupné zlepšování platebních schopností podniku, tento trend následují i odběratelé. Ukazatele zadluženosti dosahují negativních hodnot ve většině sledovaných obdobích, což by se dalo vyložit jako špatná finanční situace podniku. Ukazatele jsou však velmi ovlivněny krátkodobými pohledávkami z obchodních vztahů před

dobou splatnosti. Tyto pohledávky jsou ale ve většině případů uhrazeny v následujícím období v termínu, jelikož doba jejich splatnosti se pohybuje v rozmezí 14 až 120 dní, podle velikosti a typu zakázky.

Ukazatele likvidity naznačují nedostatek finančních prostředků, ale při bližším pohledu je patrné, že jsou výsledné hodnoty opět velmi ovlivněny krátkodobými pohledávkami z obchodních vztahů. Největší problém představuje okamžitá likvidita, neboť podnik nedisponuje dostatkem okamžitých peněžních prostředků a mohl by se tak ocitnout v platební neschopnosti. Altmanův model a index důvěryhodnosti řadí podnik mezi prosperující podniky.

Z provedené finanční analýzy vyplývá, že celková finanční situace společnosti se nevyvíjí nejlepším směrem. Pokud ovšem společnost získá další zakázky na tuzemském a zahraničním trhu, může dojít ke zvýšení zisku a důsledkem toho ke zlepšení finančního zdraví podniku. Na základě získaných údajů bylo podniku HAK velkoobchod s. r. o. navrženo v první řadě stabilizování růstu zisku, který vykazuje značné výkyvy. Dále bylo doporučeno udržovat objem zásob pouze na nezbytném minimu, i když nehrozí jejich znehodnocení vlivem času. Také by bylo vhodné navyšovat zůstatek na běžném účtu, aby se společnost nedostala do platební neschopnosti. Na závěr bylo doporučeno vyžadovat od odběratelů splatnost faktur v termínu, případně také zkrátit dobu splatnosti faktur na nezbytné minimum.

LITERATURA

KNIŽNÍ ZDROJE

- [1] DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-86119-58-0.
- [2] GAPENSKI, Louis C. *Fundamentals of healthcare finance*. Chicago: Health Administration Press, c2009, xxii, 417 p. ISBN 1567933157.
- [3] GRÜNWARD, Rolf; Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [4] GRÜNWARD, Rolf. *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku: uživatelská příručka s příklady : testujeme finanční důvěryhodnost svého obchodního partnera či klienta podle jeho účetních výkazů*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2001, 76 s. ISBN 80-86119-47-5.
- [5] IRWIN, David. *Finanční řízení*. 1. české vyd. Praha: Profess Consulting, c2005, 232 s. Cesta k finanční svobodě. ISBN 80-7259-019-7.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2005, xiii, 137 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-321-3.
- [7] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxxviii, 811 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.
- [8] KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001, xvi, 366 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-529-1.
- [9] KNÁPKOVÁ, Adriana; Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [10] KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2002, xii, 206 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-778-2.
- [11] LANDA, Martin. *Finanční plánování a likvidita*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, c2007, vi, 180 s. ISBN 978-80-251-1492-6.
- [12] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 8073572192.
- [13] NEUMAIEROVÁ, Inka a Ivan NEUMAIER. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 215 s. Finance (Grada). ISBN 80-247-0125-1.
- [14] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2010, 139 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3308-1.

- [15] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, v, 154 s. Praxe manažera (Computer Press). ISBN 978-80-251-1830-6.
- [16] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví pro manažery*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 226 s. ISBN 80-247-1195-8.
- [17] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 246 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3647-1.
- [18] VORBOVÁ, Helena. *Výkaz cash flow a finanční analýza*. 2. dopl. vyd. Praha: Linde, 1999, 159 s. Daňová a hospodářská kartotéka. ISBN 80-86131-09-2.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [19] HAK VELKOOBCHOD. *HAK velkoobchod s. r. o.*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.hakvelkoobchod.cz/>
- [20] VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN. *Oficiální server českého soudnictví*. [online]. 2014 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=141352&typ=UPLNY>
- [21] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Analytické materiály a statistiky*. [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>

PODNIKOVÉ DOKUMENTY

- [22] Výroční zprávy HAK velkoobchod s. r. o. (za období 2009 – 2013)

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Rozvaha v tis. Kč za období 2009 až 2013	I
Příloha B: Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč za období 2009 až 2013	III
Příloha C: Informace z obchodního rejstříku společnosti HAK velkoobchod s. r. o.	V

Příloha A: Rozvaha v tis. Kč za období 2009 až 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
	AKTIVA CELKEM	53 659	78 795	61 934	50 046	45 181
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	14 716	13 357	1 889	2 791	2 541
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	478	0	0	0	0
5	Goodwill	478	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14 238	13 357	1 889	2 791	2 541
B. II. 1.	Pozemky	3 629	5 335	0	0	0
2	Stavby	7 316	5 718	117	100	83
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 284	2 295	1 763	2 682	2 449
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	9	9	9	9	9
C.	Oběžná aktiva	38 781	65 360	59 942	47 135	42 508
C. I.	Zásoby	7 605	7 173	7 215	7 071	7 111
C. I. 1.	Materiál	9	11	43	2	0
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	5
5	Zboží	7 596	7 162	7 172	7 069	7 106
C. III.	Krátkodobé pohledávky	29 833	57 851	51 649	39 135	33 803
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	29 307	57 252	51 221	38 864	32 409
6	Stát - daňové pohledávky	290	361	136	52	1 019
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	68	60	39	93	88
8	Dohadné účty aktivní	168	178	274	124	77
9	Jiné pohledávky	0	0	9	2	210
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	1 343	336	1 048	929	1 594
C. IV. 1.	Peníze	599	186	141	204	280
2	Účty v bankách	744	150	907	725	1 314
D. I.	Časové rozlišení	162	78	103	120	132
D. I. 1.	Náklady příštích období	162	78	103	120	132

		2009	2010	2011	2012	2013
	PASIVA CELKEM	53 659	78 795	61 934	50 046	45 181
A.	Vlastní kapitál	27 888	26 024	18 721	19 332	14 991
A. I.	Základní kapitál	1 175	1 175	1 175	1 175	1 175
A. I. 1.	Základní kapitál	1 175	1 175	1 175	1 175	1 175
A. II.	Kapitálové fondy	0	333	0	0	0
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	0	333	0	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy zisku	219	260	256	188	306
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	117	117	117	117	117
2	Statutární a ostatní fondy	102	143	139	71	189
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	21 704	20 073	9 893	12 965	11 695
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	21 704	20 073	9 893	12 965	11 695
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	4 790	4 183	7 397	5 004	1 815
B.	Cizí zdroje	25 771	52 771	43 213	30 714	30 190
B. II.	Dlouhodobé závazky	840	958	328	336	304
10	Odložený daňový závazek	840	958	328	336	304
B. III.	Krátkodobé závazky	23 931	27 560	38 264	23 263	20 124
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	22 772	26 550	37 200	21 447	19 009
5	Závazky k zaměstnancům	253	259	271	465	397
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	139	141	158	281	239
7	Stát - daňové závazky a dotace	31	75	401	446	73
8	Krátkodobé přijaté zálohy	36	0	0	0	19
10	Dohadné účty pasivní	700	535	234	624	387
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	1 000	24 253	4 621	7 115	9 762
2	Krátkodobé bankovní úvěry	1 000	24 253	4 621	7 115	9 762

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč za období 2009 až 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
I.	Tržby za prodej zboží	146 580	130 339	169 703	158 759	145 316
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	121 216	109 995	145 303	136 054	125 437
+	Obchodní marže	25 364	20 344	24 400	22 705	19 879
II.	Výkony	2 272	2 154	304	624	701
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2 272	2 154	304	624	701
B.	Výkonová spotřeba	13 167	9 676	9 788	9 798	10 047
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	1 249	1 128	1 120	1 283	1 400
B. 2.	Služby	11 918	8 550	8 668	8 515	8 647
+	Přidaná hodnota	14 468	12 822	14 916	13 531	10 533
C.	Osobní náklady	5 914	5 570	5 422	6 332	6 870
C. 1.	Mzdové náklady	4 249	3 990	3 878	4 528	4 881
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 375	1 296	1 264	1 506	1 662
C. 4.	Sociální náklady	290	284	280	298	327
D.	Daně a poplatky	44	41	54	41	52
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 996	1 771	637	612	800
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	150	0	0	58	0
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	150	0	0	58	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a	115	0	0	31	0
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	115	0	0	31	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	205	-198	24	-51	169

IV.	Ostatní provozní výnosy	2 040	808	399	1 756	3 511
H.	Ostatní provozní náklady	2 271	1 135	642	1 946	3 644
*	Provozní výsledek hospodaření	6 113	5 311	8 536	6 434	2 509
X.	Výnosové úroky	0	243	435	0	0
N.	Nákladové úroky	77	186	490	148	199
XI.	Ostatní finanční výnosy	3	127	258	110	2
O.	Ostatní finanční náklady	150	350	388	0	104
*	Finanční výsledek hospodaření	-224	-166	-185	-258	-301
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	1 099	962	954	1 172	393
Q. 1.	- splatná	1 971	922	1 505	1 164	425
Q. 2.	- odložená	-272	40	-551	8	-32
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	4 790	4 183	7 397	5 004	1 815
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	4 790	4 183	7 397	5 004	1 815
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	5 559	5 145	8 351	6 176	2 208

Příloha C: Informace z obchodního rejstříku společnosti HAK velkoobchod s. r. o.

Datum zápisu:	1.3.2006
Obchodní firma:	HAK velkoobchod s. r. o.
Sídlo:	Pardubice, Černá za Bory, Holandská 467, PSČ 533 01
IČO:	27491226
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání:	- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence- pronájem a půjčování věcí movitých- zprostředkování obchodu- specializovaný maloobchod- velkoobchod
Statutární orgán:	Bc. Eva Zdeňková Kapuscinská - jednatel den vzniku funkce: 1.3.2006 Ing. Magdaléna Kapuscinská - jednatel den vzniku funkce: 31.8.2010
Společníci:	Ing. Magdaléna Kapuscinská vklad: 1 058 000 Kč splaceno: 100 % obchodní podíl: 90 % Bc. Eva Zdeňková Kapuscinská vklad: 117 000 Kč splaceno: 100 % obchodní podíl: 10 %
Základní kapitál:	1 175 000 Kč